



AARHUS UNIVERSITET

”Den akademiske skidespræller”

Læs bagsiden

Campus

#17

9. nov 2009

Økonomer på støtten

Den økonomiske krisen rammer især nyudklækkede akademikere med uddannelser, der ligger tæt på den private sektor. Fagforeninger slår alarm.

SIDE 6



AU-kandidater fra heden

De første 21 økonomer og ingeniører fra Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning skal nu ud til et usikkert jobmarked. SIDE 5



Mit AU

Jord er det mest interessante i verden, mener seniorforsker Lis Wollesen de Jonge fra Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø. Sort jord-humor er et super antistress-middel, siger hun.

SIDE 12



Trivsel tages seriøst

Der er blevet taget hånd om problemerne med det psykiske arbejdsmiljø. På Psykologi er der ros til den nye ledelses indsats.

SIDE 4



PÅ EN SKALA
FRA 1 TIL 5...

En enkelt sang, andre læste op, og nogle få mestrede virkelig kunsten at formidle deres forskning til menigmand på fire minutter ved ForskerFight '09. Og dommerne, ja, de var kun en sjælden gang helt enige. SIDE 8

Khatami en værdig prisvinder

Den tidligere iranske præsident er den bedste, man kunne give den nye dialogpris til, siger en filosofiprofessor fra komiteen, der har valgt Khatami.

Af Hans Plauborg
hhp@adm.au.dk

Den iranske filosof Dariush Shayegan var begejstret over at være den første modtager af den nystiftede Global Dialogue Prize, som Aarhus Universitet står bag, og Grundfos sponsorerer. Tilsyneladende så begejstret, at han trods strenge instrukser om ikke at lade nyheden sive alligevel kontaktede iransk presse i slutningen af oktober.

En lille nyhed, skulle man mene, hvis ikke lige det var, fordi priskomiteen havde besluttet, at Shayegan skulle dele dialogprisen med den tidligere iranske præsident Mohammad Khatami. Så var både iranske og dernæst danske medier pludselig på pletten. For hvordan er det lige, at præstestyre og

præsident i Iran rimer på dialog, spurgte både eksiliranere og danske medier med *Jyllands-Posten* i spidsen.

Politik ikke afgørende

Først på en pressekonference den 5. november blev det efter heftig mediedebat officielt, at Shayegan og Khatami faktisk deler prisen på 500.000 kroner.

– Præsident Khatami og professor Shayegan er efter min mening ideelle kandidater til Global Dialogue Prize 2009. De har begge leveret formidable bidrag til at fremme global forståelse mellem civilisationer. Prisen er en videnskabspris, og de eventuelle politiske overvejelser har ikke været afgørende, sagde medlem af den 12 mand store internationalt

sammensatte priskomite, professor Fred Dallmayr fra Notre Dame University (USA) bl.a. ved pressekonferencen.

Dialogens mand

Politik har Khatami, der var præsident i Iran fra 1997-2005, været med til at understøtte et undertrykkende regime, der lukkede kritiske aviser, smed oprørske studerende i fængsel og henrettede homoseksuelle. Samtidig var han den yderst veltalende intellektuelle, der forsvarede reformer, åbenhed og den dialog, han nu har fået en pris for. Siden har han med stor succes i FN-regi arbejdet med det globale initiativ ”Dialogue among Civilizations”.

En anden af priskomiteens medlemmer, professor i filosofi Hans Köchler fra Østrig, slog på pressekonferencen fast, at Khatami ikke bare er en værdig vinder af prisen. Han er simpelthen den bedste, man kunne vælge til at modtage den første udgave af prisen.

– Der er formentlig ingen, der har gjort mere end han for at sætte dialog mellem blandt andet den

muslimske og den vestlige verden på den internationale dagsorden i FN, sagde Hans Köchler.

Forskere og journalister

Initiativet til Dialogprisen kommer fra forskningscenteret ICON under Aarhus Universitet, og her er det kommet helt bag på de to forskere, dr.phil. Johanna Seibt og ph.d. Jesper Garsdal, at selve rygtet om Khatami som prisvinder skabte så store overskrifter.

– Vi havde jo nok troet, at journalister ville interesse sig for selve dialogprojektet og -prisen og måske endda konsultere vores hjemmesider, hvor prisens formål, motivation osv. står sort på hvidt, sagde Johanna Seibt på pressekonferencen, mens Jesper Garsdal konstaterede, at forløbet i hvert fald havde lært ham, at der er brug for mere interkulturel dialog mellem forskere og journalister.

Mens Dariush Shayegan selvsagt har accepteret prisen og vil modtage den ved prisoverrækkelsen, der er planlagt til den 27. januar 2010 i Århus, har man endnu ikke modtaget et svar fra Mohammad Khatami. ■

Læs om Global Dialogue-konferencen side 10

Hård konkurrence om ph.d. på HUM

Ph.d.-skolen på Det Humanistiske Fakultet havde ved ansøgningsfristens udløb modtaget 190 ansøgninger. Det er 21 flere ansøgninger end i efteråret sidste år.

– Vi har modtaget 139 ansøgninger til 5+3-modellen og 51 ansøgninger til 4+4-modellen. Da vi kun har få stipendier at dele ud af, vil rigtig mange desværre få et afslag, siger lederen af ph.d.-skolen Johnny Laursen. Til december får de mange ansøgere svar på, om de er kommet igennem det snævre nåleøje. Stipendierne er til besættelse 1. februar 2010.

Ølpris til humleforsker

Seniorrådgiver Gitte K. Bjørn fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet er blevet hædret med Den Danske Ølpris 2009. Hun har været leder af et projekt, som bl.a. gik ud på at afprøve og udvælge danske humlesorter, der både er egnet til dyrkning i det danske klima, og som har egenskaber, der egner sig til ølbrygning. Der har stort set ikke været produceret dansk humle til ølproduktion de seneste 100 år. Prisoverrækkelsen fandt sted på Jyske Øldage i Esbjerg.



Ikke kun engelske tolke

Aarhus School of Business (ASB) er nu det eneste sted i Danmark, der udbyder translator- og tolkeuddannelsen i både engelsk, fransk, spansk og tysk. Copenhagen Business School lukkede i 2008 for alle andre sprog end engelsk.

– Nogle af de helt store både nuværende og fremtidige vækstmarkeder ligger jo i Sydamerika og Afrika, så der kan det være en kæmpe fordel at have højtuddannede translatorer med fransk og spansk i sin virksomhed. Og Tyskland er vores naboland og største eksportmarked, så det vil også fortsat være vigtigt, siger prodekan for uddannelse Peder Østergaard.

Akademisk frihed og global dialog



LEDER

Lauritz B. Holm-Nielsen
rektor

Torsdag den 5. november offentliggjorde en international akademisk komite bestående af 12 anerkendte forskere vinderne af den nyindstiftede "Global Dialogue Prize" i Århus.

Den store humanistiske pris for global dialog gik til de to iranere Dariush Shayegan og Mohammad Khatami, som deler prisen på 500.000 DKK, der er sponsoreret af Grundfos-fonden.

"Global Dialogue Prize" uddeles til kandidater, der har forsket og udviklet ideer, begreber og teorier i tværkulturelle værdistudier og interkulturel dialog. Begrundelsen for prisen og for valget af det tanke-sæt, som de to iranere har fostret og forsøgt udbredt, kan ses på: www.globaldialogueprize.org

Smagsdommeri

Meningerne om de to kandidater er delte både i Iran, Danmark og den øvrige verden. Flere har i den forbindelse sat spørgsmålstegn ved, hvordan Aarhus Universitet sammen med de øvrige stiftere af denne store humanistiske dialogpris kan støtte, at prisen går til Shayegan og Khatami for deres ideer om global dialog. Også på Aarhus Universitet er valget diskuteret – heldigvis – for det ligger jo i hele universitetets grundide, at man som forsker forholder sig til aktuelle problemstillinger.

Rektoratet skal af samme grund ikke gøre sig til dommere over en

udpegning, som en international velfunderet akademisk komite har foretaget. Vi respekterer og anerkender de forskere, som har påtaget sig denne opgave. Universitetets opgave er at sikre, at det akademiske fundament lever op til de internationale standarder, man kan opstille i forbindelse med en sådan prisuddeling. Sådan agerer universitetet ved uddeling af akademiske priser – alt andet vil have karakter af smagsdommeri.

Dialog er vejen frem

Aarhus Universitet støtter ideen om, at Århus skal være hjemsted for en dialogpris, der kan fremme kommunikation og fredelig sameksistens mellem forskellige kulturer og stridende partner verden over. Faktum er, at krige, terror og væbnede konflikter skaber menneskelig elendighed. Samtidig vil klimaændringerne med tørke, oversvømmelser og manglen på ressourcer for alvor sætte gang i folkemassernes vandringer og udfordre vores tolerance og gode intentioner om fredelig sameksistens.

"Global Dialogue Prize" løser ikke alverdens problemer, men den er forhåbentlig et skridt i den rigtige retning, når det handler om at udvikle tankesæt, der gør, at vi kan møde de globale udfordringer med dialog, forståelse og udvikling af fælles løsninger.



Foto: Lars Kruse/AU-foto

"So people bring your books"

Sådan lød opfordringen til de ca. 70 studerende, der stod i kø til bog-signering med Francis Fukuyama. Historisk Bogformidling havde indbudt alle interesserede til et møde med den verdenskendte professor i international politisk økonomi, der er tilknyttet Aarhus Universitet som forskningsprofessor indtil 2012. Hans mest berømte bog, *The End*

of History and the Last Man udkom i 1990. Her analyserede Fukuyama betydningen af Berlinmurens og Sovjetunionens fald for verdenshistorien.

– Nogle af jer var ikke født dengang. Men det er værd at huske, at verden var lammet af frygten for atomvåben. I er heldige at leve i en verden uden den frygt, sagde

han til de fremmødte.

Vitaly Pojarsky (billedet) er journaliststuderende fra Kirgisistan og har fulgt Fukuyamas forelæsningsrække på Statskundskab.

– Fukuyama er en verdensberømt politisk analytiker. Jeg er meget glad for at følge hans forelæsninger, og det her er endnu en unik mulighed for at se ham. Han er en levende legende, siger Vitaly Pojarsky. /ahm

KORT SAGT

”Når de unge oplever det at være i fængsel som afslapning, er der ikke tegn på, at det hjælper dem videre.

Lektor Inge Bryderup, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, om sin forskning i unges syn på at sidde i fængsel, i *Berlingske Tidende*.

”Hvis man skal spørge, hvem Platon er interessant for i dag, kan man lige så godt spørge, hvem fortiden er interessant for.

Lektor Erik Nis Ostenfeld, Afdeling for Klassisk Filologi, om den nye oversættelse af filosofen Platons samlede værker til dansk, i *Kristeligt Dagblad*.

Campus

Udgives af Aarhus Universitet. *Campus* udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.

Den nyeste udgave af *Campus* kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 23. nov. Deadline for indlæg 16. nov. kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448
8000 Århus C
T: 8942 2334
E: campus@au.dk
W: www.au.dk/campus

Annoncer: dgmedia 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Redaktionen

Hans H. Plauborg
Ansv. redaktør
T: 8942 2334 / M: 2899 2234
E: hph@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480 / M: 2338 2221
E: kstl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Louise Debois
Studerentskribent
M: 3082 3007
E: ldn@adm.au.dk

Gitte Bindzus Foldager
Journalist
T: 8942 2335
E: g bk@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studerentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Fotografer

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

Ny administrativ struktur på SAM

Det Samfundsvidenskabelige Fakultets institutter og centre får ny administrationsstruktur, hvor opgaver, der ikke nødvendigvis skal løses tæt på forskerne eller de studerende, bliver samlet i fire centre. Det skriver dekan Svend Hylleberg på sin blog.

Fakultetet lægger op til at opretter et center for økonomi og bygningsadministration, et for personaleforhold, et studieadministrativt center og et center for kommunikation, herunder it og bibliotek.

Den nye struktur forventes endeligt vedtaget den 8. december og indført fra den 1. februar 2010. Se mere på www.dekanblog.sam.au.dk

Første evaluering af udlandsstipendieordning

En ny evaluering af udlandsstipendieordningen viser, at i alt 855 studerende har brugt den, siden ordningen trådte i kraft for 15 måneder siden.

Ordningen betyder, at danske studerende har mulighed for at tage de penge, som universiteterne ellers skulle have haft udbetalt af staten for et tilsvarende studium i Danmark, med til betaling for semestre eller hele kandidatuddannelser på udvalgte udenlandske universiteter.

Evalueringen kan ses på www.vtu.dk ved at søge på "udlandsstipendieordningen".



AU-HIH måske på vej til Handelshøjskolen

I 2011 skal det besluttes, om Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning ligger bedst under Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Imens nærmer AU-HIH sig den århusianske handelshøjskole mere og mere.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Da Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning (AU-HIH) blev en del af Aarhus Universitet i 2006, gav parterne hinanden fem år til at overveje, om Det Samfundsvidenskabelige Fakultet var det rigtige sted at indplacere den nye enhed, der ikke var stor nok til at kunne blive et ho-

vedområde for sig selv.

Den frist udløber den 31.7.2011, men allerede nu lufter flere parter muligheden for, at AU-HIH flytter hovedområde og måske i stedet bliver en del af Handelshøjskolen.

Godt i gang allerede

I oplægget om den nye administrative struktur på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet skriver dekan

Svend Hylleberg, at *der inden for det næste år med en ikke ubetydelig sandsynlighed vil blive truffet afgørelse om en ændring af AU-HIHs fakultetsplacering*, og AU-HIH's egen direktør, Erik Ernø-Kjølhede, slår fast, at selvom et egentligt skift af hovedområde langtfra er besluttet, nærmer de to handelshøjskoler under Aarhus Universitet sig hinanden mere og mere.

– Vi har lavet en omfattende samarbejdsaftale og har vedtaget fælles studieordning for HA-uddannelserne og HD-efterskolen, så vi er allerede godt i gang. Det er ikke til at sige, om det resulterer i et egentligt hovedområdeskifte, men vores faglige overlap med Handelshøjskolen er på mange områder ganske tyde-

ligt, mens det ikke i samme grad er tilfældet med Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, siger han.

Handelshøjskolen: godt samarbejde

Også på Handelshøjskolen er dekan Børge Obel glad for det stigende samarbejde, selvom heller ikke han tør spå om, hvorvidt det ender med et egentligt fakultetsskifte.

– Vi kører en række samarbejdsgrupper, og det går, så vidt jeg er orienteret, rigtig godt. AU-HIH har en aftale med SAM frem til 2011, og hvis nogen derefter vil lave fakultetsskifte, er vi klar til at lytte, og ellers følger vi den aftale, der ligger. Men samarbejdet fungerer rigtig godt, siger han.

Mental blokering

Erik Ernø-Kjølhede mener ikke, at intern hovedområdetilknytning bør være af afgørende betydning, fordi det hele jo er Aarhus Universitet.

– De interne faglige samarbejder på tværs bør være der under alle omstændigheder, ligegyldigt om man hører hjemme under samme hovedområde eller ej. Men det kan godt være, at hovedområdetilhørsforholdet giver en mental blokering og skaber nogle praktiske barrierer og muligheder, og hvis det er tilfældet, ville det måske være hensigtsmæssigt at skifte. Men intet er altså besluttet endnu, siger han. ■

Etisk kodeks skal sikre flere timer

Forslag om bundniveau for undervisningen på universiteterne kan ødelægge den pædagogiske udvikling, advarer prodekan på Det Humanistiske Fakultet.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Alt for få undervisningstimer. Overfyldte auditorier og en karakter som eneste feedback på en eksamensopgave. Så gør universiteterne det ikke godt nok, mener Akademikernes Centralorganisation (AC).

Derfor vil AC sammen med Dansk Industri arbejde for, at de studerende sikres et bundniveau for undervisning, feedback og fysiske rammer. Niels Lykke Jensen fra AC mener, der skal være tale om en etisk kodeks mellem universiteterne for at undgå, at der opstår et bureaukratisk monster.

9 timer er for lidt

Studenterrådets formand Svend Dyrholm er grundlæggende enig i forslaget.

– Flere steder på humaniora har man nærmest ikke undervisning. Universitetets undersøgelse af studiemiljøet viste, at studerende på humaniora i snit har 9 undervisningstimer og kun bruger 27 timer om ugen på deres studium. Det er jo nærmest et deltidsstudium, og det er ingen tjent med, siger Svend Dyrholm. Han mener, de studerende sidder for meget på læsesale og har for lidt tid sammen med dygtige undervisere, der kan begejstre og perspektivere studierne.

– Men der skal selvfølgelig følge penge med minimumskravene, fastslår studenterrådsformanden.

Mange typer undervisning

Arne Kjær, der er Det Humanistiske Fakultets prodekan for undervisning, synes, det er problematisk at sætte en nedre grænse for konfrontationstimer

– Hvordan skal de timer tælles? Er en time en time, uanset om det er en individuel vejledningstimer eller en forelæsning med 300 studerende? spørger prodekanen. Han frygter, at minimumskravet kan sætte den pædagogiske udvikling i stå.

– Der er mere brug for at sætte fokus på fortsat pædagogisk udvikling og organisering af undervisningen, så de studerende lærer noget mere uafhængigt af, hvor mange konfrontationstimer de har. Der er jo mange typer undervisning fra forelæsninger til praktikophold, specialeskrivning og undervisning, der er baseret på en høj grad af projektarbejde og vejledning. Skal man til at gøre det op i timer, tror jeg ikke, det kan undgå at blive meget bureaukratisk, siger Arne Kjær. ■

Driftsafbrydelser på universitetsbibliotekerne

Den 5. januar 2010 skifter Statsbiblioteket og flere AU-biblioteker til et nyt bibliotekssystem. Det sker for at sikre et ensartet udtryk og serviceniveau. Eksempelvis kan lånerne i begyndelsen af det nye år aflevere lånte bøger på ethvert bibliotek, som er tilknyttet det nye bibliotekssystem.

Implementeringen af systemet søges gennemført med minimale gener for lånerne og brugere af bibliotekerne, men en helt gnidningsløs overgang kan ikke gennemføres.

Bemærk derfor følgende datoer: Fra den 23. december til den 5. januar kan der ikke bestilles bøger m.m. Lånerne kan stadig søge i systemerne og få adgang til elektroniske ressourcer, men bestillinger af fysiske materialer kan ikke lade sig gøre. Materialer bestilt senest den 22. december kan afhentes indtil den 4. januar, hvorefter de bliver fjernet.

Materialer, som skal leveres fra

et andet bibliotek, skal bestilles inden den 1. december, hvis det skal være realistisk, at en levering kan nås inden jul. Alternativt kan lånerne bestille materialer via bibliotek.dk ved at vælge et andet bibliotek som afhentningssted.

I perioden fra nu og til medio december vil de involverede biblioteker gerne opfordre til, at lånerne bestiller materialer så tidligt som muligt, allerhelst i november.

Efter idriftsættelsen den 5. januar vil der i en periode være forlænget ekspeditionstid på bestillinger. Af den grund er det en god ide også efter 5. januar at bestille i god tid i forhold til f.eks. opgaveskrivning.

Oversigt over berørte biblioteker kan findes på Statsbibliotekets hjemmeside, hvor der også kan findes flere detaljer. www.statsbiblioteket.dk

Venlig hilsen
Statsbiblioteket

USA-ambassadør besøger AU

Den amerikanske ambassadør i Danmark, Laurie S. Fulton, besøgte Aarhus Universitet den 5. november. Besøget drejede sig om universitetets klimaforskning, og ambassadøren mødte universitetets klimapanel, hørte om interdisciplinær neuroscienc og besøgte IT-byen på Katrinebjerg. Der blev også tid til et besøg hos Institut for Fysik og Astronomi og Storage Ring Facilities for at se proton-acceleratoren under Ny Munkegade.



Århus-studerende vinder 25.000

Iben Apelt Kvist, som læser statskundskab, har netop vundet DJØF's konkurrence om at tage det bedste foto af årets studie-start under temaet: "Hvordan ser studielivet ud anno 2009 for en dansk universitetsstuderende?" Juryen var de studerende rundt omkring på universiteterne og handelshøjskolerne, og med over 14.000 stemmer blev den statskundskabsstuderende fra Aarhus Universitet en suveræn vinder af hovedpræmien, der lyder på 25.000 kr. til et rejsegavekort for vinderen og fire kammerater.

UDEBRA

Forlig om globaliseringsmilliarder

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik torsdag den 5. november forlig med Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre om fordelingen af milliarderne fra globaliseringspuljen i årene 2010-12. Med aftalen forhøjes bl.a. taxametertilskuddet til universitetsuddannelserne på humaniora og samfundsvidenskab med 5.000 kroner per årsstuderende fra 2012, og hele aftalen kan findes på www.vtu.dk ved at søge på "globaliseringsreserven".

Netværk sikrer jobmuligheder blandt forskere

Det er helt afgørende, hvem der er i dit netværk, når det gælder dine jobmuligheder – også i den akademiske verden. Det viser i hvert fald en ny engelsk undersøgelse, Careers in Research Online Survey (CROS) 2009.

En forskerkarriere afhænger mindst lige så meget af, hvem du kender, som den afhænger af, hvad du ved, lyder konklusionen i undersøgelsen, hvor ca. 16 procent af de engelske universitetsforskere har svaret. Blandt andet svarer over 20 procent af forskerne, at de udelukkende bliver opmærksomme på nye stillinger via mund til mund-metoden. Undersøgelsen konstaterer, at mange akademiske stillinger i England kører i et lukket og uigennemsigtigt kredsløb.

USA-forskere får ret til egne resultater

En amerikansk domstol har afsagt en kendelse, der betyder, at amerikanske universiteter ikke automatisk kan kræve ejerskab over universitetsforskernes opfindelser, selv om deres forskning er betalt af offentlige midler.

En række amerikanske universiteter beder rutinemæssigt forskerne om at opgive alle rettigheder til patenter på forskning foretaget under deres universitetsansættelse, og det er denne praksis, som domstolen nu gør op med. Læs mere på www.universityworldnews.com

Medarbejdernes trivsel tages seriøst

Mobning, manglende samarbejde og et anstrengt forhold til ledelsen var nogle af de problemer, flere institutledere måtte se i øjnene efter arbejdspladsvurderingen i foråret. Men der er blevet taget hånd om problemerne siden, og medarbejdersiden roser ledelsen.

Af Gitte Bindzus Foldager

gibk@adm.au.dk

Det er godt fem måneder siden, at vurderingen af det psykiske arbejdsmiljø (APV) på Aarhus Universitet blev offentliggjort. De fleste steder var resultaterne rigtig gode, men enkelte steder var der problemer at tage fat på. Campus talte dengang med institutlederne på henholdsvis Jura og Psykologi, der havde de fleste sorte huller i vurderingen.

– Jeg var både overrasket og forbavset over resultatet, da jeg fik dem. Især at der var så mange, der følte sig mobbet, og at flere var ensomme. Havde tallene bare lignet dem, som resten af universitetet havde ved samme spørgsmål, ville jeg ikke være så bekymret, men når vi skilte os så markant ud, var vi selvfølgelig nødt til at gøre noget, siger Jørgen Albæk Jensen, der er institutleder på Juridisk Institut.

Erhvervspsykolog på Jura

Efter APV'en havde instituttet et fælles seminar for alle medarbejderne, hvor der blev talt om undersøgelsens resultater. Jørgen Albæk Jensen havde desuden

samtaler med flere ansatte, og efterfølgende har han også hyret en erhvervspsykolog til at hjælpe instituttet videre – et tiltag, andre afdelinger også har benyttet sig af.

– Han foreslog, at i stedet for at rode mere i gamle problemer skulle vi kigge fremad og finde ud af, hvordan vi gerne vil have, at denne arbejdsplads skal fungere fremover, siger Jørgen Albæk Jensen.

Han fortæller, at han efter samtaler med medarbejderne sad tilbage med en fornemmelse af, at mange af problemerne skyldtes gamle sager, der nu slog igennem igen.

– Jeg har forsøgt at finde en løsning på de problemer med mobning, der ifølge APV'en var,

fremad, siger han.

Jørgen Albæk Jensen understreger, at der også er taget fat i problemet om ensomhed med flere fælles arrangementer; bl.a. er julefrokosten på instituttet for første gang i mange år blevet genindført.

TAP'er bliver hørt

Også på Psykologi havde den næsten nyudnævnte institutleder Henrik Høgh-Olesen en stor opgave foran sig oven på APV'en. Han har bl.a. brugt de seneste fem måneder på at have samtaler med samtlige teknisk og administrativt ansatte (TAP'er) på instituttet, da det især var her, der var problemer.

– Jeg fik en masse ud af samtalerne, og mange af de ting, der blev bragt op, er nu noget, vi handler på. Jeg har også allerede en fornemmelse af, at det går bedre, og det samme siger medarbejderne. Især TAP'erne føler nu, at de bliver hørt, fortæller Henrik Høgh-Olesen, der desuden har ansat en ny administrator, som bliver TAP'ernes nærmeste chef.

På Psykologisk Institut har APV-resultatet også ført til en aftale om flere fremtidige samtaler med instituttets ph.d.-studerende, der var mere negative i deres vurdering af ledelsen end de øvrige VIP'er.

Fra medarbejdersiden er der ros til institutledelsen.

– Generelt set har vores nye institutledelse grebet det rigtig fornuftigt an. Man har reageret åbent og konstruktivt på udfordringen, og der er brugt meget tid på individuelle samtaler med TAP-grup-

pen, som ifølge undersøgelsen var den mindst tilfredse, siger Lars Larsen, der er tillidsrepræsentant på Psykologi.

Ny HR-strategi på vej

De to institutter er ikke ene om at have arbejdet med de resultater, som blev præsenteret i maj. Overalt på universitetet er der sket forandringer, og centralt arbejder vicedirektør for HR Louise Gade ligeledes med flere initiativer.

– Vi arbejder på en helt ny HR-strategi for hele universitetet. Heri er der mange af de temaer, som også var i APV'en, bl.a. et tema om anerkendelse, hvor vi arbejder

med anerkendende kommunikation, og et tema om ledelse, hvor opkvalificering på ledelses-

” Vi vil ikke bruge mere tid på at diskutere, hvad der foregik for 5-10 år siden, men i stedet kigge fremad.

Jørgen Albæk Jensen, institutleder på Jura

fronten vil blive højt prioriteret i strategien. Det skal gerne give bedre mulighed for videreuddannelse af universitetets ledere, fortæller vicedirektøren, der er glad for, at opgaven tages så alvorligt på institutterne.

– Det er utrolig positivt, men også forventet, når jeg sammenligner det med det engagement, som jeg oplevede på institutter og fakulteter, lige efter APV'en kom ud. Jeg er glad for, at de griber det professionelt an, men jeg håber også, at man vil bruge lejligheden til ikke kun at løse problemer her og nu, men også bruge det til en langsigtet investering. Det tror jeg vil få stor betydning for medarbejdernes trivsel, og det vil vi kunne se i medarbejdernes engagement i mange år fremover. ■

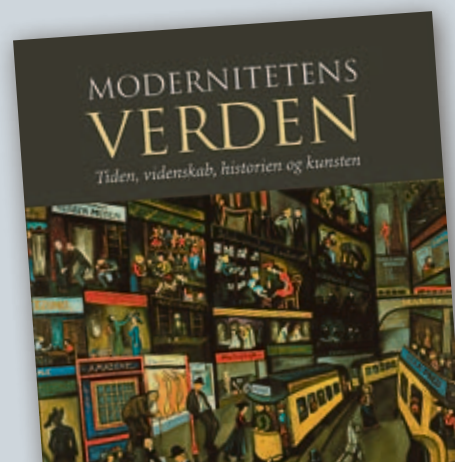
Guide til udenlandske medarbejdere

HR-afdelingen på Handelshøjskolen (ASB) har sammen med skolens Institut for Marketing og Statistik udviklet en folder med praktisk information om ASB, Århus og Danmark. Guiden skal give udenlandske gæster og medarbejdere et godt første møde med ASB.

– Det er selvfølgelig vigtigt, at vores udenlandske gæster får et godt indtryk af ASB som organisation. Denne folder skal være en lille del af et større indtryk, som folk tager med sig herfra, siger HR-konsulent Charlotte Thomsen.

Modernitetens verden

Står vi midt i moderniteten, eller er vi færdige med den? Det er de 36 mandlige og tre kvindelige forfattere ikke helt enige om i bogen Modernitetens verden, som netop er udgivet på Aarhus Universitetsforlag med bidrag fra alle ni hovedområder på universitet. Bogen er den måske sidste i den anmelderroste serie, som tidligere har behandlet renæssancen, romantikken og oplysningen. Der arbejdes dog på også at få lavet et bind om middelalderen, fortæller docent Ole Høiris, der har redigeret bogen sammen med professor Thomas Ledet.



” Uddannelsen passer utrolig godt til erhvervslivsstrukturen i Midt- og Vestjylland.

Mogens Dilling-Hansen, professor



Cand.oec.erne Sten Blæsbjerg Nielsen (t.v.) og Mikael Østergaard Kristoffersen samt cand.polyt. Jonas Nygaard vandt priserne på 2000 kroner for de bedste specialer.

De første AU-kandidater fra heden

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Det kan godt være, at der er mindst en times bilkørsel mellem Århus og Herning. Men på Birk Centerpark 15 i Herning er den geografiske afstand til Århus mindre afgørende. Det væsentlige er den mentale afstand, og den er kort her på Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning, der siden 2006 har været en del af Aarhus Universitet. Moderuniversitetet i Århus kunne for den sags skyld lige så godt ligge lige rundt om hjørnet.

Det fornemmer man især denne dag, den 30. oktober, hvor de allerførste AU-HIH-kandidater i økonomi og ingeniørvidenskab får beviset for deres indsats.

– I er det synlige bevis på, at Midt- og Vestjylland har fået en universitetsuddannelse som en del af Aarhus Universitet. Jeg har ventet på denne dag i syv år, sagde AU-HIH's direktør Erik Ernø-Kjølhede i sin tale til de 21 dimittender.

Han understregede, hvor vigtige de to akademiske uddannelser er for væksten og udviklingen i hele Midt- og Vestjylland, og undlod heller ikke at gøre opmærksom på de mange for-

dele, som akademisk uddannede har.

– Undersøgelser viser, at akademikere har en højere livsindkomst, en større livstilfredshed og en bedre sundhed end ikke-akademikere. Og så er de tilmed mindre kriminelle, sagde Erik Ernø-Kjølhede til morsskab for de fremmødte kandidater, forældre, undervisere og universitetsledere.

Særlig uddannelsesprofil

De nyuddannede ingeniører og økonomer fra Herning kommer ud til et kriseramt arbejdsmarked med en anderledes profil end deres kolleger fra Århus og andre universiteter.

– Lidt populært sagt får vores ingeniører tingene til at virke, mens andre mere naturvidenskabeligt uddannede ingeniører bruger flere kræfter på at undersøge, *hvorfor* de virker. For os er forretningsudvikling og innovation i højsædet, siger professor Christian Koch, der er leder af ingeniøruddannelsen.

De nyuddannede økonomer er rene driftøkonomer med spidskompetencer inden for afsætning, organisation og innovationsledelse.

– Uddannelsen er temmelig praktisk anlagt, og f.eks. er alle

studerende tilknyttet en lokal mentorvirksomhed. Vi lægger meget stor vægt på samarbejdet med det lokale erhvervsliv, forklarer professor Mogens Dilling-Hansen, der er leder af økonomiuddannelsen på AU-HIH.

Han mener, at de fleste nok skal finde et arbejde, selv om efterspørgslen på nyuddannede akademikere er i frit fald.

– Uddannelsen passer utrolig godt til erhvervslivsstrukturen i Midt- og Vestjylland, så jeg er bestemt optimist, siger Mogens Dilling-Hansen.

”Stay hungry”

Optimist var også den nyuddannede cand.polyt. Claus Løkke, der holdt den ene af to dimissionstaler. Omdrejningspunktet for talen var ”sult” – både hans egen angiveligt store appetit på AU-HIH-kantinens kulinariske fristelser og den mere åndelige.

– Det var vores sult efter viden og læring, der fik os til at vælge en universitetsuddannelse, og som er grunden til, at vi står her i dag. Vi er så privilegerede, at vi kan tillade os at være sultne efter viden, mens mange i verden kun er sultne efter mad. Det forpligter os til at gå ud og

bruge den viden fornuftigt, sagde Claus Løkke bl.a. og opfordrede til slut alle tilhørerne til at gøre Apple-grundlæggeren Steve Job's berømte motto ”stay hungry” til deres eget. ■



Videnskabsminister Helge Sander kaldte dimissionsdagen for en festdag for Herning og opfordrede AU-HIH-dimittenderne til med eksamensbeviset i hånden at udvise den entreprenørånd, der ifølge ministeren er karakteristisk for folk i det midt- og vestjyske.

Cand.frustreret

I adskillige år har erhvervslivet skreget på flere ingeniører og økonomer, men når lavkonjunktoren slår igennem, er det også dem, der ryger først. Den økonomisk krise rammer især nyudklækkede akademikere med uddannelser, der ligger tæt på den private sektor.

Af Louise Debois

ldn@adm.au.dk

Sidste punktum i specialeskrivningen er normalt en glædelig begivenhed for landets akademikere. Men for rigtig mange er det i øjeblikket lig med frustration og usikkerhed at få kandidatgraden i hus. Det er noget, cand.oecon. Terkel Hilkjær kan nikke genkendende til. Han afleverede sit speciale på Institut for Økonomi ved Aarhus Universitet for over seks måneder siden, og han har stadig hverken fået arbejde eller været indkaldt til en eneste jobsamtale.

– Det er efterhånden ved at være frustrerende. Jeg havde ikke regnet med, at det ville blive så svært at finde et arbejde. Vi har jo hele tiden fået at vide, at der var masser af job at få, fortæller han.

Rekordstor stigning

Terkel Hilkjær har indtil videre sendt mellem 50 og 60 jobansøgninger af sted, og han er langt fra ene om at banke forgæves på arbejdsmarkedets dør. De nyeste tal fra Akademikernes Centralorganisation (AC) viser, at ledigheden blandt akademikere under 30 år samlet set er steget med 104,4 procent på et år. Det er en rekordstor stigning, fortæller sekretariatschef i AC Jens Mølbach:

– Selvom vi også i 1990'erne oplevede perioder med stigende arbejdsløshed, er det første gang nogensinde, at det er gået så stærkt.

Og netop hastigheden kan sige noget om omfanget af krisen, mener Jens Mølbach.

– De næste par måneders udvikling betyder ekstremt meget. Hvis det fortsætter, tyder det på en meget dyb og langvarig krise. Vi risikerer at stå med flere tusinde akademikere, der aldrig kommer til at bruge de kvalifikationer, de har tilegnet sig på universiteterne, siger han.

Tekniske uddannelser cældes hurtigere

Mens ledigheden for de unge akademikere er steget med 104,4 procent, er den generelle akademikerledighed steget med 94,9 procent. Jens Mølbach forklarer, at en økonomisk krise altid vil ramme de unge nyuddannede hårdest, fordi arbejdsgiverne foretrækker erfarne ansøgere til de få stillinger, der er. Resultatet bliver, at de nyuddannede får svært ved at få en fod indenfor på arbejdsmarkedet. Og selvom akademikerledigheden samlet set kun ligger på 3,7 procent, kan krisen få voldsomme konsekvenser for de unge nyudklækkede akademikere i de kommende år, forudser Jens Mølbach:

– Vi står i en meget alvorlig situation. Jo længere tid der går, før en nyuddannet får et job, jo lavere tilknytning vil denne person have til arbejdsmarkedet resten af sit liv. Når krisen vender, efterspørger arbejdsgiverne de nyeste kandidater, fordi uddannelser hurtigt forældes.

Det er især de mere tekniske uddannelser,

der ældes hurtigt, og derfor kan krisen også få de største konsekvenser for den gruppe nyuddannede, forklarer Jens Mølbach.

– Det, man lærer som humanist, forældes ikke i samme omfang, fordi det er en mere generel uddannelse. Mange humanister finder også vej til arbejdsmarkedet gennem deltidsansættelser, hvor de opnår erfaring. Det er der ikke tradition for hos mange andre faggrupper, og derfor risikerer de at sakke endnu længere bagud, siger han.

Store forskelle mellem faggrupper

Selvom den stigende ledighed kan mærkes hos stort set alle faggrupper, rammer krisen da også langt fra ens. Mens der fortsat er efterspørgsel efter læger og tandlæger, ser det anderledes trist ud for civilingeniørerne, der har oplevet en stigning i ledigheden hos de unge på 126,1 procent på et år. Også erhvervsøkonomerne er hårdt ramt. Her er ledigheden blandt unge under 30 år steget med 134 procent på et år og ligger nu på 10,3 procent. Det er meget bekymrende, mener arbejdsmarkedspolitisk chef i Dansk Jurist- og Økonomforbund (DJØF) Lars Munch:

– Netto væksten i den private sektor er gået fuldstændig i stå og jobmobiliteten er faldet markant. Det går i høj grad ud over de nyuddannede. Erhvervsøkonomerne får primært job i den private sektor, og derfor rammes de ekstra hårdt. De sektorer, der ligger tættest på erhvervslivet, er også dem, der er mest konjunkturfølsomme, påpeger han.

Magistrene klarer sig

Formanden for Dansk Magisterforening, Ingrid Stage, ser lysere på situationen. Ledigheden hos hendes medlemmer under 30 år er nemlig ”kun” steget med 39,5 procent. Og selvom magistrernes samlede ledighed stadig er højere end hos mange andre faggrupper, betragter Ingrid Stage den begrænsede stigning som et tegn på, at magistrerne nu har bidt sig fast på alle dele af arbejdsmarkedet.

– Mange af vores medlemmer, både fra de humanistiske og naturvidenskabelige uddannelser, har i de senere år fået job i private virksomheder, så vi har været spændte på, om krisen ville ramme vores medlemmer hårdt. Vi hører jo ofte, at det er magistrerne, der ryger først, men sådan er det altså ikke gået, siger hun og erkender, at det store antal magistre, der er blevet ansat i det offentlige, er med til at forbedre tallene, fordi krisen endnu ikke har gjort sig gældende i denne sektor.

Handling nu

– I 1980'erne mistede vi en hel generation, fordi de unge ikke kom ind på arbejdsmarkedet. Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at forhindre, at det sker igen, siger Jens Mølbach.



Det er ikke sjovt at være udenfor. Unge akademikere forsøger i øjeblikket forgæves at finde en vej ind til arbejdsmarkedet, men den økonomiske krise betyder for manges vedkommende, at døren er smækket i. I krisetider kan det som ny kandidat være en fordel at have en bred akademisk uddannelse, fordi ens viden forbliver relevant for arbejdsmarkedet.

Derfor har Akademikernes Centralorganisation fremlagt en række forslag til initiativer, der skal tage toppen af akademikerledigheden. AC foreslår bl.a., at der skal laves en storstilet akademikerkampagne, ansættes flere nyuddannede akademikere i den offentlige sektor og udarbejdes trainee-ordninger med private virksomheder.

Både DJØF og Dansk Magisterforening bakker op om initiativerne, men de påpeger samtidig, at der mangler midler til at gennemføre dem.

– Regeringen har på nuværende tidspunkt afsat to millioner kroner til en indsats på området, og det er langt fra tilfredsstillende. Vi snakker 50 – 100 millioner kroner over de næste år, hvis det skal batte noget. Det kommer forhåbentlig, men vi er nødt til at blive ved med at lægge pres på politikerne, mener Lars Munch.

Nyuddannede skal søge bredt

I mellemtiden skal de nyuddannede tænke bredt, når de kigger stillingsannoncer, lyder rådet fra fagforeningerne. For det er bedre at få et job end slet ikke at komme ind på arbejdsmarkedet – også selvom det ikke er

drømmejobbet, der viser sig i horisonten.

Og så burde regeringen overveje at fjerne færdiggørelsesbonusen til universiteterne, mener Ingrid Stage. Hun synes, det er klogt, hvis de studerende i stedet for stadig at fokusere på at blive hurtigt færdige, lægger flere kræfter i at være ekstra grundige med studiet.

På Aarhus Universitet vil man dog ikke opfordre de studerende til at forlænge studietiden, oplyser studiechef Eva Teilmann:

– Universitetet er interesseret i, at de studerende bliver færdige og kommer ud på arbejdsmarkedet. Det har finanskrisen ikke ændret på, siger hun.

Terkel Hilkjær kunne ikke drømme om at forlænge studietiden for at vente på bedre konjunkturer. Han deltager i øjeblikket i et obligatorisk jobsøgningskursus, som hans a-kasse står for, og håber, at det vil hjælpe ham ind på arbejdsmarkedet.

Jeg vil prøve at søge flere uopfordrede stillinger. Også hos virksomheder, jeg normalt ikke ville sende en ansøgning til. Og så tror jeg på, at det giver mig et arbejde. Forhåbentlig snart, siger han. ■

” Vi risikerer at stå med flere tusinde akademikere, der aldrig kommer til at bruge de kvalifikationer, de har tilegnet sig på universiteterne.

Jens Mølbach, sekretariatschef i Akademikernes Centralorganisation

AMBITIOUS
PEOPLE



Økonomer med mod og drivkraft

Vores vision:

Vi har en vision om at levere stabil energi uden CO₂. Det er ambitiøst, og selvom det ligger årtier ude i fremtiden, har vi travlt. Derfor har vi brug for endnu flere mennesker, der deler vores ambitioner og kan forvandle tankekraft til handlekraft – deriblandt økonomer.

Dine ambitioner:

Som økonom i DONG Energy er du med til at skabe den vigtige sammenhæng mellem analyse og forretning, som bidrager til at realisere vores vision

og tegne fremtiden. Det er nemlig vores arbejde med markedet og porteføljen, der danner grundlag for vores strategier og langsigtede investeringer.

Det kræver indsigt og stærke kompetencer fra din side – og spillerum fra vores. Derfor vil du hos os få både udfordringer, indflydelse og gensidig sparring fra stærke fagkolleger.

Klik ind på dongenergy.com og læs mere om en arbejdsplads, der hilser dine ambitioner velkommen.

Læs mere om jobs, mennesker og ambitioner på

dongenergy.com/job



UNITED
NATIONS
CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
2009

OFFICIAL
PARTNER

DONG
energy



REFLEKSE

ikke klar til universiteterne

Den hastigt voksende mængde af elektroniske forskningspublikationer skal stadig enten læses på computer eller printerpapir. For på trods af producenternes løfter passer de nye e-readere stadig ikke til forskere og studerendes behov, siger en ekspert.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Pensum bliver udleveret som pdf, undervisningsbøgerne kan købes billigere som filer over nettet i USA, og Statsbiblioteket har allerede mere end 200.000 elektroniske bogtitler og endnu flere online tidsskriftsartikler. Universiteterne er blevet storforbrugere af elektronisk materiale.

Men en ting er at få adgang til den store mængde virtuelle viden – noget andet er at finde den rigtige måde at læse den på. Indtil videre har forskere og studerende enten kunnet læse teksterne direkte på computeren, eller de har møjsommeligt selv måttet printe de mange sider ud.

Derfor har mange på universiteterne set frem til den dag, hvor e-readerne for alvor kom til Danmark. De små håndholdte læseskærme er bl.a., at man slipper for alt printeri, at de kan tages med overalt, at de viser elektroniske tekster på en mere læservenlig skærm, og at de langtfra har samme opstartstid som en bærbar computer.

19. oktober åbnede den største spiller på

e-reader-markedet, nemlig Amazon Kindle, endelig for danske bestillinger, og en række andre readere forventes at følge hurtigt efter. Men det bør absolut ikke få universiteterne til at juble og bestille endnu, siger en ekspert.

Ingen universitetssucces i USA

– De e-readere, vi ser nu, er groft sagt paperbackens afløser. De er rigtig gode til lystlæsning, men hvis man har brug for mere avancerede funktioner som f.eks. overstregning og noteskrivning, er f.eks. tablet-pc'er med Microsoft Onenote eller et gammeldags papirprint stadig langt bedre, siger Lars Jacobsen, der er chefredaktør på *PC World*.

Han bakkes op af tidligere forsøg på amerikanske universiteter, der allerede i et par år har haft adgang til bl.a. Amazon Kindle og Sony E-reader. Her er de studerende glade for deres nye e-readere – de første par dage, men så begynder problemerne at melde sig.

– Jeg er ked af at lyde teknologifjendsk, men den her teknologi kan altså ikke bruges som et akademisk værktøj. Den er klodset, langsom og dødssyg at bruge, siger Aaron Horvath, der læser samfundsfag på Princeton Univer-

sity, som har udleveret Kindles til en række af deres studerende, til *The Daily Princetonian*. Andre studerende har påpeget problemer med, at sidenummereringen på e-readeren ikke fulgte siderne i bogen, at notetagningen på miniaturretastaturet er meget, meget langsommelig, og at markeringer er vanskelige at lave.

På Northwest Missouri State University blev et forsøg sidste år med Sony E-reader, der endnu ikke kan købes i Danmark, afbrudt før tid, fordi de studerende og underviserne simpelthen krævede deres papirbøger tilbage.

De elektroniske er vejen frem

Lars Jacobsen understreger, at udviklingen i øjeblikket går utroligt stærkt på e-reader-markedet, og at flere store spillere er på vej med læsere. Og netop det er også en grund til at beholde sparepengene på kontoen lidt endnu.

– Amazon lancerer sin nyeste e-reader, Kindle DX, i Danmark i løbet af 2010, og Apple er også på vej med en e-reader. Hvilken e-reader der kommer frem med lige præcis de features, som studerende skal bruge, er det derfor endnu meget svært at sige, påpeger han.

På Statsbiblioteket har Ellen Knudsen indtil videre haft ganske lidt tid til at lege med sin nye Amazon Kindle og tør heller ikke spå om, hvorvidt den ene eller anden e-reader bliver standard. Men at meget mere materiale vil blive elektronisk, tør hun godt love.

– Vi køber stadigvæk papirbøger, men hvis man kigger på hele universitetets indkøb, viger papirtitlerne i øjeblikket hurtigt til fordel for de elektroniske udgaver. Nogle er til download, og nogle kan endnu kun læses på en pc, men det er helt klart den vej, det går, siger hun.

Hun forklarer, at fordelen ved den elektroniske bog er, at den kan hentes døgnet rundt og uafhængigt af, om andre allerede har lånt den pågældende titel.

– Jeg tror, vi kun har set starten af udviklingen med elektroniske bøger, og for eksempel de engelske universiteter er meget længere fremme end os. Udfordringen er så selvfølgelig at finde den helt rigtige læsemulighed, så man ikke behøver at printe hele bogen bagefter. De elektroniske bøger er fremtiden, e-readerne skal bare finde en form, så forskere og studerende også kan bruge dem, siger hun. ■

AMAZON KINDLE

Amazon Kindle belv frigivet på det danske marked den 19. oktober. Kan købes på www.amazon.com for cirka 2000 danske kroner. Vi har forgæves forsøgt at få en kommentar fra Amazon Kindle om den netop lancerede e-readers brugbarhed for universitetsstuderende.

Læs *Campus'* anmeldelse af den nye Amazon Kindle på www.au.dk/campus

Dommerne brugte pausen på at diskutere forskernes oplæg. Til venstre Jan Haugaard, der er tilrettelægger på DR2-programmet Viden Om. Ved siden af ham Maja Horst, forsker ved Copenhagen Business School og vinder af Videnskabsministeriets forskningsformidlingspris 2009. Yderst til højre sidder chefdramaturg ved Aarhus Teater Trine Holm Thomsen. På billedet mangler den fjerde dommer, Mads Hvitved Grand, vicedirektør for kommunikation på Aarhus Universitet. I forgrunden anes aftenens konferencier, journalist Niels Krause-Kjær.

Foto: Lars Krause/AU-foto

Forskere

Hvem er den bedste formidler
Ni forskere kæmpede om titlen
ForskerFight, der bød på både

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

"Hver femte her i salen vil på et eller andet tidspunkt i deres liv få en depression." Stillehed. Publikum lytter intenst. Rikke Beese Dalby klikker videre i sit PowerPoint-show. En hjerne med grå og sorte plamager kigger dystert ud på tilhørerne, mens reservelægen fortæller videre om sin forskning i deprimerede hjerter.

– Folk spørger ofte, om jeg kan se deres depression, når jeg scanner dem i MR-scanneren. Det får I svar på, hvis I stemmer mig videre i konkurrencen, slutter Rikke Beese Dalby og får det hidtil største bifald i dette års ForskerFight på Folkeuniversitetet.

"DOONG." Gongongen indleder stemmeafgivningen, og publikum griber til de elektroniske stemmemaskiner under spredt hvisken. Så er det dommernes tur. Fire fire-taller, det næsthøjeste point, lyder dommen fra aftenens dommerpanel.

Ni forskere fra de ni hovedområder ved Aarhus Universitet har hver fire minutter til at formidle deres forskning, og i løbet af af-



Foto: Jesper Røis/AU-foto

Den nye Amazon Kindle er rigtig god til lystlæsning af skønlitteratur, men rigtig dårlig til universitetsbrug. Læs hele anmeldelsen på www.au.dk/campus



Teologen David Bugge skabte for alvor splid i dommerpanelet med sit oplæg om Løgstrup uden brug af hverken PowerPoint eller mikrofon. "Fremragende" og "formidabelt" lød det fra Mads Hvitved Grand og Trine Holm Thomsen. "Det der går bare ikke længere" og "jeg sad og følte mig lidt dum" lød det derimod fra Jan Haugaard og Maja Horst.

fightede om formidling

r på Aarhus Universitet?
n ved Folkeuniversitetets
e opera, møg og matematik.

tenen bliver publikum klogere på bl.a. kulstof 14-datering, gylle, formueret og Løgstrup. Første runde er forbi, og stemmerne skal tælles op, så fire forskere kan gå videre i finalen.

Universitetet får goodwill

I pausen står Jørn Bergmann og Jørgen Arne Lysmose og puster ud oven på mange intellektuelle input. De er begge faste gæster til Folkeuniversitetets arrangementer og er grundlæggende imponerede over forskernes præstationer. De er enige om, at fire minutter er meget kort tid til de interessante emner. På den anden side er det mangfoldigheden i oplæggene, som fastholder interessen, vurderer de.

Hvad tror I denne type forskningsformidling betyder for universitetet?

– Universitetet får helt klart en goodwill. Vi vil jo fortælle vores omgangskreds om det her. Forskerfighten åbner universitetet op, så det ikke er en lukket organisation, der er sig selv nærmest, siger Jørgen Arne Lysmose.

– Og så er det jo altså også os, der er med til at betale gildet over skattebilletten. Derfor er det rart at sidde på bagsmækken og få smagsprøver på forskningen, tilføjer Jørn Bergmann.

Ved et andet bord står Linda Greve, der som videnskabelig medarbejder ved Center for Undervisningsudvikling ved Aarhus Universitet har været med til at coache deltagerne i årets ForskerFight. Det har været en spændende udfordring, fortæller hun.

– Forskerne har formået at gøre mig interesseret i alt fra kulstof 14-metoden til intonation. De er meget engagerede. Den største udfordring har helt klart været at koge deres forskning ned til fire minutter og målrette den aftenens publikum. Vi har været nødt til at slå mange darlings ihjel, siger Linda Greve, inden publikum igen trækker ind i salen til finalen.

Depressionen vandt

Fire forskere går videre. Rikke Beese Dalby fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Christian Waldstrøm fra Handelshøjskolen, Lars Henrik Gam Madsen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og David Bugge fra Det Teologiske Fakultet. Forskerne har nu hele fem minutter.

Rikke Beese Dalby tager tråden op fra sit første oplæg og konkluderer, at man ikke kan se depressioner i hjernen. Men man kan ved hjælp af forskellige tests vise, at depressive patienter er mere sårbare over for de læsioner i hjernen, som vi alle får med alderen, men som man kan begrænse ved bl.a. at undgå rygning og forhøjet blodtryk.

– Min konklusion er, at vi har en fantastisk hjerne, som vi skal passe godt på, slutter

Rikke Beese Dalby, der efter endnu en stemmeoptælling kåres som årets vinder af forskerfighten og får prisen på 10.000 kroner.

– Det er en stor anerkendelse at få denne pris, lyder det fra årets vinder, der er vant til at få positiv respons på sin forskning fra lægfolk, da de fleste kender til depression på den ene eller anden måde og synes, forskningen er vigtig.

Aftenens konferencier, journalist Niels Krause-Kjær, slutter aftenen af med at understrege vigtigheden af forskningsformidling med at omformulere et velkendt ordsprog: "Den, der lever stille, dør."

Det nytter ikke at være sød

Dommer Jan Haugaard, der er tilrettelægger på DR2-programmet Viden Om, roste aftenens vinder Rikke Beese Dalby for hendes sympatiske og dygtige fremtoning, men ellers sad de lave karakterer løst hos den kritiske og kontante dommer, der var panelets svar på Thomas Blachmann fra DR-programmet X-factor. Hvorfor var han så hård?

– Jeg sidder jo i gryden til daglig og skal sørge for, at forskningen virkelig når ud til kakkeltbordene. Jeg er vant til at svinge øksen, for det nytter altså ikke noget at være sød. Det, forskerne bliver udsat for her, er ingenting. Deres projekter er meget spændende og super-vigtige, men det skal altså formidles perfekt for at virke i mit medie. Det kan ikke nytte, at

tv-seeren knaser en kammerjunker og så er fuldstændig tabt, siger Jan Haugaard med en karakteristisk århusiansk stemmeføring, der afslører hans nære slægtskab med entertaineren Jacob Haugaard.

Jørn Bergmann og Jørgen Arne Lysmose er tilfredse med aftenens udfald, selvom de begge havde en favorit i Lars Henrik Gam Madsen fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, der ved hjælp af sjove og overraskende eksempler gjorde formueretten nærværende. Alle forskerne gjorde dog en stor indsats, mener de.

– Det må jo være en næsten helt umulig opgave at koge sin forskning ned til fire minutter, siger Jørgen Arne Lysmose. ■

FORSKERFIGHT

Folkeuniversitetet er arrangør af ForskerFight '09, der blev afholdt for andet år i træk. Hovedområderne ved Aarhus Universitet hjælper til med at finde de ni kombattanter, der repræsenterer hvert sit hovedområde. Publikum afgør sammen med dommerpanelet, hvem der vinder prisen på 10.000 kr.

Ikke (endnu) en klimakonference

Klimaforandringer handler ikke kun om CO₂-udslip og elsparepærer. International conference i Århus satte fokus på værdierne bag klimadebatten.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

”Let’s make this a conference that matters.” Med disse ord bød borgmester Nicolai Wammen velkommen til deltagerne i konferencen ”Global Dialogue Conference 2009: Responsibility across borders”. Den voldsomme efterårsblæst uden for auditoriet ledte tankerne hen på den allestedsnærværende klimaproblematik, som da også var tema for konferencen – om end på en ny måde. Konferencen, der samlede en lang række danske og internationale forskere, var nemlig ikke en almindelig klimakonference, men derimod en conference om værdierne bag klimadebatten.

– Indtil nu har vi primært talt om klimaforandringer på det politiske, økonomiske og videnskabelige plan. Men klimaforandringer vil føre til ændringer i vores livsstil, uanset hvor i verden vi bor, og derfor har vi brug for at undersøge, hvilke værdier der så skal være

grundlag for vores liv, siger lektor og arrangør af konferencen Johanna Seibt fra Institut for Filosofi og Idéhistorie på Aarhus Universitet.

Kulturer spiller stor rolle

Værdier og kulturer spiller altså en større rolle i klimadebatten, end man normalt gør sig klart. Men hvorfor er det så vigtigt at bringe dette perspektiv i spil? Og hvilken betydning har det for klimaet? Jesper Garsdal, der er postdoc ved Institut for Filosofi og Idéhistorie og medarrangør af konferencen, svarer:

– Det er urealistisk at tro, at vi kan løse problemerne med klimaforandringer ved en teknologisk og politisk model uden at tage hensyn til, hvordan befolkninger egentlig agerer. Der er brug for medborgerskab. Se bare, hvor svært det er for befolkningen i Danmark at tage ejerskab til de her ting. Hvordan er det så ikke på verdensplan? Vi er nødt til at nå frem til en fælles måde at forholde os til tin-

gene på, siger Jesper Garsdal og fortsætter:

– Vi taler om klima på vidt forskellige måder, alt efter hvilken kulturel baggrund vi har. Det hænger sammen med ens kosmologi, for at bruge et lidt ældre ord. I den muslimske esoteriske tradition har man f.eks. en idé om verden som et symbol, der udtrykker noget guddommeligt, mens man i Asien har en anden naturopfattelse, end vi har i Vesten. Vi vil lade de forskellige diskurser komme i interaktion og dialog med hinanden, siger Jesper Garsdal og fastslår, at dialogen mellem kulturer er bydende nødvendig, hvis vi skal løse de globale udfordringer med f.eks. klimaforandringer.

Klimaforandringer ikke kun et onde

Mike Hulme, professor i klimaforandringer ved University of East Anglia, holdt konferencens åbningstale. Han har som uddannet geograf beskæftiget sig med klimaproblemer i et naturvidenskabeligt lys i mange år, inden han blev optaget af, hvad klimaforandringerne betyder for kultur og samfund – et emne, han siden

har skrevet artikler og bøger om, bl.a. bogen *Why We Disagree about Climate Change*. Han påpeger, at klimaforandringer ikke kun er et onde.

– Klimaforandringer er ikke et ”problem”, der venter på en ”løsning”. Det er et miljømæssigt, politisk og kulturelt fænomen, som ændrer den måde, vi tænker om os selv, vores samfund og vores plads på jorden på. Begrebet ”klimaforandringer” kan føre til nye måder at tænke på inden for områder som teknologi, etik, kunst og levevis,

siger han og tilføjer, at vi derfor ikke skal spørge, hvad vi kan gøre for klimaforandringerne, men hvad klimaforandringerne kan gøre for os.

Ikke alle var enige i den engelske professors udtalelser, der skabte debat i salen og dermed indledte den dialog, om var konferencens hovedformål. ■

Se mere om konferencen på www.globaldialogueconference.org

”Klimaforandringer er ikke et ”problem”, der venter på ”en løsning”.

Mike Hulme, professor, University of East Anglia

Hvad forventer du af COP15?

Nedtællingen er begyndt til det største og vigtigste topmøde nogensinde på dansk grund. *Campus* har spurgt en række af Aarhus Universitets forskere og ansatte, der har klimaspørgsmål som et omdrejningspunkt i deres arbejde, hvilke forventninger de har til klimatopmødet i København.

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Ellen Margrethe Basse, leder af Klimasekretariatet

Med de betydelige uenigheder blandt Klimakonventionens 192 parter bliver det efter min opfattelse vanskeligt at opnå enighed om en afløser for Kyoto-protokollen. Man kan håbe på, at der opnås enighed om det centrale spørgsmål, nemlig om det kun er ilandene, der skal være forpligtet til at reducere deres drivhusgasudledninger, eller om de velstående ulande som Kina, Brasilien og Indien også forpligtes til at reducere fra 1. januar 2013. Ilandenes bestræbelser for at reducere udledningen har ikke megen mening, hvis udledningen uden problemer kan ”overtages” af ulande i kraftig vækst.

Henrik Dalgaard, projektleder på Klimasekretariatet

Jeg håber, at der kommer en global og ambitiøs strategi ud af topmødet. En strategi, der viser, at verdens ledere kan gå foran

og vise lederskab og få deres befolkninger med sig. At man kan sikre, at der skabes fælles, forpligtende målsætninger, udfasning af forældede teknologier og en ordentlig håndtering af de fælles goder, som vi har. Det vil så vise sig, om Darwin vender sig i sin grav efter topmødet. Det kan godt være, at vi er den stærkeste art, men om vi også er den mest forandringsparate, vil vise sig.

Marit-Solveig Seidenkrantz, lektor på Geologisk Institut

I en tid, hvor mange lande kæmper med andre presserende problemer, er det nok optimistisk at forvente det banebrydende resultat af COP15. Men der er sat så megen politisk prestige på spil, at man må forvente en eller anden form for aftale.

Selv hvis der skulle opnås et optimalt resultat, vil ikke alle problemer være løst. Dels vil det være meget svært at implementere beslutningerne. Dels skal man også være klar over, at klimasystemet reagerer trægt. Den øgning i atmosfærens indhold af drivhusgasser, der allerede er

sket, vil derfor antageligt forårsage en fortsat temperaturstigning over de næste 50-100 år. COP15 kan således selv ikke i bedste fald kunne forhindre fremtidige menneskeskabte klimaændringer, men blot mindske dem.

Peter Thostrup, Research Associate, iNANO

Massive midler til teknologiudvikling bliver forhåbentlig en del af aftalen, for vi har ingen forhåndenværende løsninger på, hvordan verden kan blive uafhængig af fossile brændstoffer. Jeg forventer, at system- og teknologioverførsel og -salg fra rige til fattigere lande bliver en del af aftalen, så sidstnævnte lande kan få større chancer for at kunne fortsætte deres vækst uden en tilsvarende vækst i energiforbruget. Fattige lande vil nok også kunne nyde godt af en større FN-klimatilpasningsfond. Derimod forventer jeg ingen reel opofrelse fra rige lande, som er nødsaget til at tage hensyn til egen økonomi og konkurrenceevne.

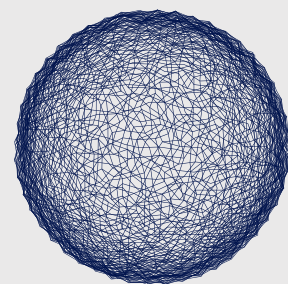
Jørgen E. Olesen, professor på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

Jeg forventer, at COP15 ender i en politisk snarere end en juridisk bindende aftale. Der er nemlig slet ikke tid nok til at få alle detaljer på plads, til at parterne kan acceptere bindende reduktionsmål. Derimod er alvoren ved at gå op for verdens ledere, og industrien presser også for en grønere verden. Alt taler derfor for en aftale i København. Aftalen bør omfatte alle

verdens lande og alle sektorer, der bidrager til udledninger af drivhusgasser, også fældning af tropisk skov. Desuden skal der også hjælp til de lande i verden, der bliver hårdest ramt af klimaændringer.

Peter J. Aastrup, sektionsleder på Danmarks Miljøundersøgelser

Jeg forventer, at man vil nå et tilstrækkeligt resultat, som arrangører og regeringer i den vestlige verden vil betragte, eller i hvert fremstille, som en sejr. Samtidig forventer jeg, at pressen i tiden op til konferencen vil misbruge sin magt til spekulationer om, hvorvidt Obama kommer, og om Connie Hedegaard bliver klimakommissær. Der vil ikke komme det fornødne fokus på bindende solidariske internationale aftaler og på, hvad den enkelte kan ofre for at reducere udledningen af klimagasser. ■



COP15
COPENHAGEN
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE 2009

Tyngdekraft og andre fysiske love er ophævet i det virtuelle univers, som kunstneren Jette Gejl har skabt med brug af avancerede 3D-teknologier.

Et Århus-projekt

Hele projektet har sit udspring i forskningsinstituttet Alexandra Instituttet, som er tilknyttet Aarhus Universitet. Instituttet bygger bro mellem it-forskningen og samfundet – bl.a. kunstnere og kulturinstitutioner, der trækker på den viden, som CAVI ved instituttet stiller til rådighed til udvikling af nye former for kunstværker og kulturformidling. Det har gennem årene medført en del arrangementer og udstillinger med digital kunst, og da det stod klart, at der skulle være en klimakonference i København, tog instituttet tråden op.

– Mange digitale kunstnere er optaget af klimaproblematikken og omsætter data fra videnskaben og forskningen i deres værker. Derfor syntes vi, det kunne være et spændende projekt at arbejde med, fortæller Anne Sophie Witzke, der er netværksleder ved Alexandra Instituttet.

Kunst og datalogi

Her har Jette Gejl i flere år været artist in residence hos CAVI for at udforske de muligheder, som digitale medier giver hendes kunstneriske arbejde med at udforske kropslige oplevelser.

– De nye medier giver helt nye muligheder for en kunstnerisk bearbejdelse af vores kropslige fornemmelser og vores evne til at se og sanse rum og den måde, vi forstår verden på, siger Jette Gejl om sit arbejde ved CAVI, hvor hendes partner gennem årene har været datalogen Peter Møller-Nielsen.

– Jeg kommer med mine kunstneriske ambitioner, han laver softwaren, og så afgør jeg, hvornår det visuelt er i orden, siger Jette Gejl om samarbejdet. For Peter Møller-Nielsen er der tale om decideret forskning.

– Normalt bliver en forsker jo bedømt på sin publicering i forskellige tidsskrifter, men Datalogisk Institut

har generøst accepteret, at det også er forskning at arbejde med at organisere programmer, som hurtigt kan ændre på nogle parametre. Kunstnere arbejder jo i hurtige ryk, hvor min interesse så er, hvordan man som datalog forholder sig til sådan et samarbejde, forklarer Peter Møller-Nielsen.

Ud over udstillingen på Moesgård Museum omfatter kunstprojektet tre udstillinger i København, bl.a. på Statens Museum for Kunst. Projektet er af Nordisk Kulturfond udpeget som Årets Nordiske Udstilling 2009-2010 og skal næste år i helt eller delvist omfang turnere i Norden. Der er mere om de enkelte værker på www.rethinkclimate.org ■

Forskning og kunst i digital dialog

Miljøforskere fra Aarhus Universitet leverer data til et omfattende kunstprojekt med fokus på klimaproblemer.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Kaskader af farver bølger mod dig, mens du i kajakken nærmer dig isbjerget. Da du rammer bjerget og uden modstand fortsætter gennem det, drukner du nærmest i et psykedelisk univers af frostblå, lyserøde, gule og grønne flader. Så forsvinder de igen, og du padler videre på den isblå havoverflade. Hvis du da ikke vælger at sejle gennem luften eller dykke lydløst under vandet.

Både tyngdekraft og andre fysiske love er ophævet i det virtuelle 3D-landskab, som kunstneren Jette Gejl har skabt sammen med datalogen Peter Møller-Nielsen fra Center for Avanceret Visualisering og Interaktion (CAVI). Hyperkinetic Kayak kalder Jette Gejl sin interaktive installation, der simulerer ishavet ved Thulebasen, og som beskueren kan påvirke med sine bevægelser i en kajak med fastspændt pagaj. Men installationen påvirkes også af de data om temperaturen ved Thule, som løbende tilflyder den. Derfor vil oplevelsen af værket ændre sig i takt med de faldende

HOVEDPUNKTER

- Kunstprojektet Rethink – Contemporary Art and Climate Change har sit udspring i forskningsinstituttet Alexandra Instituttet.
- Her arbejder kunstneren Jette Gejl med at udforske kropslige oplevelser med digitale medier, som datalogen Peter Møller-Nielsen leverer softwaren til.

kuldegrader i området i løbet af vinteren.

– Hvis vi siger, værket udfolder sig på en skala fra 1 til 10, så folder det sig nu ud på 3, siger Jette Gejl, der i sine værker undersøger, hvordan kroppen sanser, erfarer og kender verden.

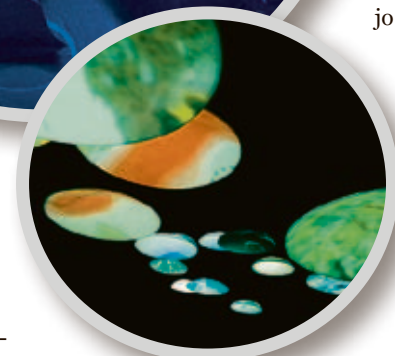
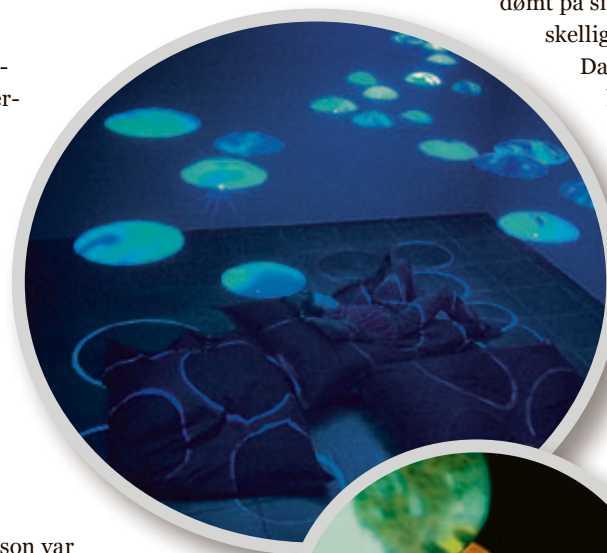
Flyvende tallerkener

Den hyperkinetiske kajak kan man opleve på Moesgård Museum, hvor installationen Cascade også trækker på data fra de arktiske områder. Den australske mediekunstner Janine Randerson har skabt dette værk med hjælp fra

forskere ved Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) ved Aarhus Universitet, som har bidraget med videnskabelige data om bl.a. hvalers vandringer, sælerne ved Anholt og grønlandske rensdyrs vandringer.

Janine Randerson var sidste år artist in residence hos DMU, hvor hun studerede radio- og satellitsporing af arktiske fugle og pattedyr og altså også de danske sæler. Data fra disse sporinger gengives i installationen på undersiden af en sværm af flyvende tallerkener sammen med YouTube-videoer om det arktiske dyrelivs reaktion på klimaforandringerne.

Netop disse forandringer og den medfølgende strøm af informationer er anledning til udstillingen, der under overskriften Rethink Information indgår i kunstprojektet Rethink – Contemporary Art and Climate Change, som præsenterer en række værker af kunstnere, der arbejder i krydsfeltet mellem kunst, klimaforandringer og teknologi.



KORT OM NAVNE

Pris for dyreetisk forskning

Lektor Thomas Juhl Corydon er blevet belønnet for sit målrettede arbejde med ikke at bruge forsøgsdyr i sin forskning. Forskeren fra Institut for Human Genetik ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har modtaget 150.000 kr fra Frøknerne Anna og Dagny Hjerriilds fond til afskaffelse af dyreforsøg i den videnskabelige forskning.

–»Jeg forsøger i stor udstrækning at udvikle cellemodeller, så man undgår at bruge forsøgsdyr, og det kræver en ekstra indsats at se, hvor meget man kan lave uden, siger Thomas Juhl Corydon. Hans forskningsgruppe har specielt givet vægtige bidrag til forståelsen af sygdomsmekanismerne ved bl.a. kræft, allergi, sukkersyge og sindslidelser.



Bedre diagnoser til ”vanskelige” patienter

En stor gruppe patienter i danske lægekonsultationer kan nu se frem til en bedre behandling på baggrund af flere års forskning under ledelse af ledende overlæge, dr.med. Per Fink, der for nylig er ansat som professor i funktionelle lidelser ved Klinisk Institut. Det er Danmarks første professorat inden for disse sygdomme, der er lige så udbredte i den danske befolkning som angst og depressioner.

– Vores forskning har vist, at hver fjerde dansker, der går til læge, har symptomer som muskel- og ledsmerter, mavesmerter, træthed, svimmelhed og kvalme, uden at der er en påviselig kirurgisk eller medicinsk sygdom, fortæller Per Fink, der leder Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Forskningsklinikken har udviklet metoder, som gør det muligt for lægerne at diagnosticere sygdommen tidligt og dermed øge chancen for at helbrede patienterne, der ofte falder mellem to stole i behandlingssystemet.

– Lægen henviser disse patienter til en psykiater eller en psykolog, som ikke synes, at det er hans problem, da vedkommende jo har ondt i brystet og ikke i psyken. Først når alt andet er udelukket, kommer man frem til, at folk lider af en funktionel sygdom, forklarer Per Fink.



Æresdoktor

Direktør Arne Carlsen fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole er blevet æresdoktor ved Vietnams Nationale Institut for Uddannelsesforskning. Instituttet er med 400 uddannelsesforskere samt master- og forskeruddannelser Vietnams største miljø for uddannelsesforskning. Instituttets Akademiske Råd begrunder udnævnelsen med, at Arne Carlsen har åbnet et nyt område for vietnamesisk uddannelsesforskning med forskning i livslang læring. Arne Carlsen er direktør for internationalisering.

Ph.d.-grad

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt ph.d.-graden i medicin til cand.med. Peter Iversen for afhandlingen ”Dynamic Brain PET studies in cirrhotic patients with and without hepatic encephalopathy and before and after TIPS” og til cand.med. Signe Holm Larsen for afhandlingen ”Outcome assessment following congenital heart surgery: Mortality, morbidity, and functional health”.

Det lysner for antikken

De klassiske sprogfag har fået en ny professor, som kan notere en stigende interesse for græsk og latin både herhjemme og i udlandet.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Græsk og latin er ikke just sprog med politisk medvind. Alligevel er Marianne Pade forsigtig optimist på vegne af de klassiske fag, hun nu skal stå i spidsen for som nyudnævnt professor på Aarhus Universitet.

– Antikken har det ikke frygtelig godt i Danmark, efter at gymnasireformen beskar dens rolle. Men takket være vores fantastiske kolleger rundt om på gymnasierne er det lykkedes at få latin og faktisk også græsk ind igen på mange gymnasier, så i dag har betydeligt flere gymnasieelever de to fag på skemaet end for tre år siden. Og selv om de ikke har mange timer til at gøre reklame for deres fag, formår lærerne alligevel at fange elevernes interesse, bl.a. fordi der i oldtidkundskab lægges mere vægt på antikkens virkningshistorie, begrundet Marianne Pade sin

optimisme, som hun også finder belæg for hos bl.a. Danmarks sydlige nabo.

– Latin er fantastisk populært i Tyskland, uden at nogen kan forklare, hvorfor det er blevet et modfag. Men faget er ikke politisk forfulgt som i Danmark, hvor mange ikke kan se, hvad man skal med det. I England og Amerika blomstrer faget også, fortæller Marianne Pade, som nu skifter sit forskningsrådsprofessorat ud med et fast professorat, men stadig med fokus rettet mod, hvordan senere perioder og især renæssancen har indoptaget antikken.

Biografier med budskab

Det er især de latinske oversættelser af Plutarchs biografier over berømte græske og romerske statsmænd, der i de senere år har beskæftiget Marianne Pade, og som i 2007 skaffede hende en doktorgrad for et tobindsværk, som også vakte genklang internationalt. Disse biografier har

også et aktuelt budskab, mener Marianne Pade.

– Ud over at de i høj grad har præget vores syn på, hvem der var de store i antikken, så er de også lærebøger i livskunst og politisk kunst. Plutarch selv sagde, at han ville skrive sine biografier, så man ikke kunne lade være med at efterligne de portrætterede personer, ligesom man ikke kan lade være med at røre ved en smuk statue. Og en klog udforskning af, hvad der skaber et menneske, som kan påvirke sin samtid, har i høj grad budskab i en tid, hvor biografifigenren har så stor betydning, mener Marianne Pade.

Som professor ser hun frem til at fortsætte det faglige udviklingsarbejde med de øvrige antikfag på universitetet og de moderne sprogfag, som Klassisk Filologi deler institutadresse med. Hvis tiden ellers er til det, kunne det også være en ønskeopgave at tilbyde et forløb i Folke-

Det mest interessante

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Hvad er det bedste ved dit arbejde?

At få lov til at arbejde med lige præcis det, som jeg finder det mest interessante i verden, JORD. Hvis vi betragter jord gennem et imaginært forstørrelsesglas, vil det ved første øjekast synes kaotisk. I denne skala repræsenterer en naturlig intakt jord en næsten uforståelig kompleks arkitektur, et jordens indre rum, som vi efter mange års intens forskning så småt er ved at forstå bedre. Det er derfor dagligt en fornøjelse at kunne udforske jordens indre rum i samarbejde med de skarpeste jord-nørder i penallhuset fra ind- og udland i vores store frie forskningsrådsprojekt ”Soil Infrastructure, Interfaces, and Translocation Processes in Inner Space (Soil-it-is)”. Disse FTP-midler har været katalysator for et sprudlende interdisciplinært samarbejde mellem de 15 internationale forskere og 7 ph.d.-studerende, der er knyttet til projektet.

Hvad er din bedste faglige oplevelse det seneste år?

I Soil-it-is-projektet fødte vi tanken om at etablere det første danske interdisci-

plinære forskeruddannelsesprogram inden for jord og miljøvidenskab. Programmet ”Soil Technology And interdisciplinary Research in Soil and Environmental Sciences”, eller i daglig tale STAiR, blev formelt etableret for ca. et år siden. Det har været en fantastisk god oplevelse. I dag er seksten internationale forskningsinstitutioner partnere i STAiR og omtrent 50 ph.d.-studerende knyttet til programmet; målet er 100 ph.d.-studerende inden for de næste 1-2 år.

Og den bedste sociale oplevelse på arbejdspladsen det seneste år?

Jeg kunne nævne adskillige oplevelser, da vores fakultet har en dygtig og engageret personaleforening, der stabler det ene super-arrangement på benene efter det andet. Jeg tror dog, jeg vil fremhæve deltagelsen i 24-timers-løbet rundt om Viborgs Søndre Sø. Kombinationen af 24 timers motion, fælles opgave og socialt samvær var en rigtig god oplevelse.

Hvornår har du sidst grinet igennem på arbejde?

At se og høre Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø ca. 30 ph.d.-studerende fra ca. lige så mange lande

fremføre Anders Mattesens ”Luk drømmene ind” på gebrokkent dansk iført nissehuer og plys-rendyrhorn lød og fremstod så ”bizart”, at det var svært at undgå latterkrampen. Derudover er vi en større gruppe af forskere og studerende, der dagligt mødes i frokostpausen og spiller rundt-om-bordet-bordtennis under indtagelse af frokosten. Det medfører megen grinen og hvinen og er et super antistress-middel. Endelig har Soil-it-is-gruppen sin egen sorte jord-humor, der oftest sprudler gennem e-mail-korrespondancer og hjælper med til, at en til tider stressende hverdag og spidssituationerne alligevel bliver positive.

Hvor mange timer bruger du på dit arbejde hver uge, og hvordan får du arbejde og fritid til at hænge sammen?

Skal vi ikke bare nøjes med at sige, at jeg arbejder for meget! Og jo, for pokker, det er bare svært at få arbejde og fritid til at hænge sammen. Jeg har en mand, der er iværksætter, samt fire drenge (4, 7, 9, 13 år), og er da mindst lige så ambitiøs på hjemmefronten som på arbejdet. Jeg har dog med tiden lært at kunne smide mig ned på en sofa, når jeg kommer hjem, og højtlyse

Marianne Pade har i de senere år især beskæftiget sig med oversættelser af biografier over antikkens romerske og græske statsmænd

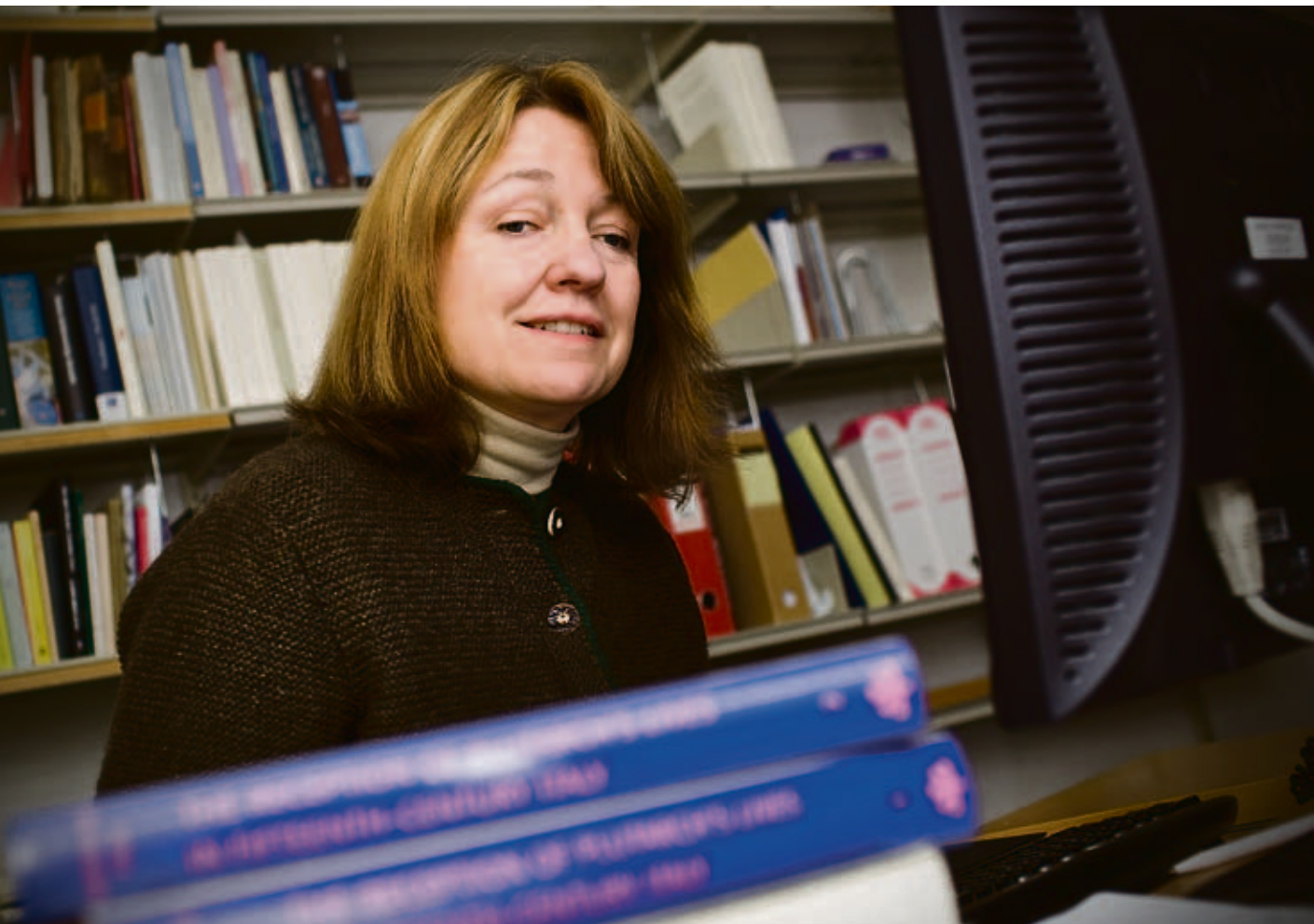


Foto: Lars Kruse/AU-foto

universitetet om antikkens indflydelse i forskellige litteraturgenrer og det visuelle formsprog.

Kulturudveksling

I sin aktuelle forskning ser Marianne Pade på sammenhængen og interaktionen mellem latinsk sprog og kultur og de mo-

derne fremmedsprog i eftermiddelalderens Europa.

– Der er faktisk en parallel til nutidens globalisering af engelsk. Latin var indtil 1600-1700-tallet sproget inden for videnskab og diplomati, og vi fik f.eks. først en dansksproget litteratur i 1400-tallet. Derfor er det interessant at undersøge

kulturudvekslingen mellem den internationale latinsksprogede kultur og datidens moderne nationale kultur for at finde ud af, hvad vi kan lære af fortiden, siger Marianne Pade om projektet, der skal laves sammen med en række danske og internationale forskere. ■

i verden er jord

Doktor Proktors Pruttepulver for et læs børn, selvom rummet (og hele huset), som sofaen står i, ligner en krigszone og bestemt ikke ville få en Smiley af fødevarekontrollen. Min fritid er min familie – punktum. Når jeg således ikke har behov for at dyrke alverdens personlige hobbyer, men spenderer al min ”ikke-arbejds-tid” på min familie, så går det faktisk alt sammen.

Hvad ville du gerne lave om på din arbejdsplads?

Jeg er ret god til at adaptere til situationen. Når det kommer til brok, forsøger jeg at vare min mund, indtil andet bliver nødvendigt; lidt som franciskanermunken, der holdt sit tavshedslofte, indtil kokken glemte at føje salt til suppen. Og ”suppen” er altså vel fersk, når det kommer til adgangen til basismidler på vores fakultet. Personligt synes jeg, det bedste, der er sket for vores institution, er, at vi er blevet et fakultet ved Aarhus Universitet. Jeg har dog et DYBT FØLT ønske om adgang til flere (eller reelt bare nogle) basismidler, så vi kan koncentrere os mere om det, vi allerhelst vil – at forske. Konkurrencen om forskningsmidler skærper ydeevnen (godt og nødvendigt), men det er drevet alt for vidt i den bevilningssituation, vi har ved fakultetet. Den

enkelte forsker må konstant være på ”jagt” efter egne og andres 12 måneders løn, og det er ikke den bedste måde at bruge en flok kloge hoveder på. Kunne blot 50 % af lønnen være ”sikret”, ville det give luft til den fornødne tid til fordybelse. Dette sagt, ønsker jeg ikke at afskaffe kampen om eksterne midler, for formuleringen af forskningsprojekter fører ofte sprudlende og geniale ideer med sig. Manglen på salt kan dog blive for ekstrem!

Hvad var din drøm om et arbejde, da du var under uddannelse?

Efter en kortvarig mental detour omkring pianist og matematiker landede jeg hurtigt på jordforsker.

Hvem er dit karrieremæssige forbillede?

To af historiens største genialiteter, Isaac Newton og Richard Feynman, kan ingen vel komme uden om. Men jeg vil fremhæve de tre P’er, som jeg arbejder og sparrer mest med i hverdagen. Forskerlivet ville være en leg, hvis jeg var lige så genial som min mangeårige samarbejdspartner fra Aalborg Universitet professor Per Møldrup, lige så gennemtænkt og grundig som min kollega her i huset seniorforsker Per Schjønning og

mit AU

I en ny interviewserie sætter *Campus* fokus på livet som medarbejder ved Aarhus Universitet.

lige så skarp og innovativ som min kollega ved DMU, Roskilde, professor Philipp Mayer. Men faktisk når vi meget længere og mere ved at koble vores forskellige talenter sammen foran det samme læs.

Hvad ville du kaste dig over, hvis du fik et års betalt frihed?

At skrue op for MOR og ned for forsker.



LIS WOLLESEN DE JONGE

- 44 år
- Seniorforsker ved Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø.
- Forsker i jordfysik

Hvem har ansvaret i forskningsformidlingen?

Af Casper Bindzus Foldager

MD/ph.d.-studerende, SUN

Campus skal have et skulderklap for at være det medie, der endelig tog emnet om den til tider ukritiske journalistiske dækning af forskning op til revision (*Campus* 16). Emnet er utrolig relevant, eftersom journalistik om eller på baggrund af forskning og videnskab optræder stadig hyppigere i medierne. Efterhånden er næsten enhver politiker eller anden debatvrig person af den opfattelse, at alle påstande kan gøres sande, hvis blot man kan tilføje: ”Forskning viser, at ...” Forskning er desværre ikke hellig, og resultaterne kan derfor debatteres. Forskningsresultater skal fortolkes og kan på samme måde mere eller mindre frivilligt fejlfortolkes. Det gør selvfølgelig ikke pointen eller argumentet mere sandt.

Det er selvfølgelig journalisternes ansvar at forholde sig kritisk og objektivt til et emne samt at inddrage flere vinkler i en kompliceret sag. Når det er sagt, har forskerne også selv et ansvar for korrekt formidling – en formidling, der skal være præget af omtanke frem for bagtanke. En forsker vil selvsagt være journalisten videnskabeligt overlegen, på samme måde som journalisten er forskeren formidlingsmæssigt overlegen. Denne balance og kompetencefordeling skal man være fuldstændig bevidst om både som forsker og som journalist. Forskeren bærer præcist samme ansvar over for journalisten, som han eller hun gør over for det rent videnskabelige forum. I sine videnskabelige artikler diskuterer forskeren sine resultater i forhold til tidligere studier og omtaler stærke såvel som svage sider ved både sit eget og andres studier. Den del af den videnskabelige formidling er helt afgørende for den måde, forskere kommunikerer med hinanden på og argumenterer for rigtigt og forkert. På samme måde bør forskeren over for en journalist kunne fremhæve flere sider af sagen og påpege, hvad han eller hun mener, og hvorfor. Herefter overgår det primære ansvar for formidlingen til journalisten.

At ”forskere finder kuren mod kræft” kan være et resultat af journalistens iver efter den gode overskrift, forskerens uansvarlige selvpromovering eller en trist kombination af begge. Det er selvfølgelig klart, at det er sværere at fange en læser med overskriften ”Forskere finder protein, der i løbet af 20 år måske kan indgå i behandling af visse kræftformer”, men ikke desto mindre vil dette ofte være tættere på sandheden. Hvordan journalisten mener, at et resultat skal formidles ud til den almindelige borger, er journalistens eget ansvar. Til gengæld er den viden, som journalisten får at arbejde ud fra, 100 procent forskerens ansvar. Det ansvar bærer forskeren over for såvel kolleger som lægmænd, og det bør man være helt og aldeles klar over. Formidling mellem forskere bygger på tillid til objektivitet. Det bør kommunikationen mellem forsker, journalist og omverden også gøre.

VIDENSKABS- HISTORIE	Mandag den 9. november	KL. 14.15. EMPIRE AND THE INSTITUTIONS OF CIVIL ENGINEERS 1870-1914 Research Assistant Casper Andersen on the expanding British Empire in the late nineteenth century and how it constituted a unifying physical and ideological platform for the British engineering profession. Room 1111, Dept. of Science Studies. Host: Dept. of Science Studies.	KINA	KL. 19. AT STYRE ET HANGARSKIB MED RORET FRA EN JOLLE Kinaeksperten Clemens Stubbe Østergaard belyser den nyeste udvikling i Kina og dens nationale og internationale konsekvenser. Har finanskrisen tippet den økonomiske magtbalance, og hvilken konsekvens har den stigende økonomiske nationalisme i Kina? Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.	MEDIER	KL. 14.15. COSMOPOLITAN JOURNALISM? How transnational ethics are transforming journalistic practise and vice versa by Bolette Blaagaard, Utrecht University. Lille Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Medievidenskab.
	KLIMA	KL. 15.15-17.30 MENNESKETS KLIMAFORANDRINGER: HVORFOR OG HVAD NU? I efterårets foredragsrække Klimakvalmegrænsen giver lederen af den danske delegation ved FN's klimapanel, forskningsleder Jens Hesselbjerg Christensen fra Danmarks Klimacenter, et overblik på klimaforandringerne fra en naturvidenskabelig vinkel, men motiverer også, hvorfor naturvidenskaben har blandet sig i både det politiske og tekniske aspekt. Fysisk Aud., bygn 1523, Institut for Fysik og Astronomi. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.	VÆRDIDEBAT	KL. 19.30. DEMOKRATI, SAMARBEJDSPOLITIK, KULTURLIV På baggrund af historikeren Jens Fabricius Møllers biografi om Hal Koch diskuterer forfatteren bl.a. demokratiopfattelse og dansk kulturliv med Søren Krarup fra Dansk Folkeparti. 25 kr. for ikke-medl. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.	ÆGYPTOLOGI	KL. 17.30. FUND FRA FLINDERS PETRIES UDGRAVNINGER PÅ GLYPTOTEKET Ph.d. Tine Bagh fra Ny Carlsberg Glyptoteket sætter museets fund fra bl.a. Memphis, Meydum og Hawara ind i en større sammenhæng. Antikmuseet, Victor Albecks Vej, Universitetsparken, bygn. 1414. Adgang fra kl. 16.30. Arr.: Dansk Ægyptologisk Selskab og Antikmuseet.
	DOPING	Tirsdag den 10. november 19-21. SPORT, DOPING OG DE RETSKAFNES URET Hvor udbredt er doping, og har kampen mod doping nogen effekt? I fakultetets foredragsrække behandler adjunkt Ask Vest Christiansen og professor Verner Møller dopingspøgelset og dokumenterer, at sporten blev ofret, da Michael Rasmussen blev smidt ud af Tour de France. Læs mere på www.nat.au.dk , hvor der også er tilmelding. Søauditorierne. Arr.: Det Naturvidenskabelige Fakultet.	BRANDING	Fredag den 13. november KL. 14.15. NARRATIVITET OG STORYTELLING Cand.mag. Rigmor Kappel Schmidt om den episodiske komposition fra komedie, melodrama, soap som ingredienser i branding. Lille Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.	GRÆSRØDDER	KL 19. KOOPERATIONEN – FADEREN TIL DANSK FRIVILLIGT ENGAGEMENT Formanden for Det Kooperative Fællesråd Århus, Jørgen Hansen, om Kooperationen førhen og i dag. Hør om en stolt dansk kulturbærende institution, og hvorfor den er så relevant som nogensinde før. Fri entré. Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.
	HISTORIE	KL. 19. ROMERNES HISTORIE Hvorfor endnu en Romerrigets historie? Jesper Carlsen sætter sin egen <i>Romernes historie</i> i et historiografisk perspektiv i en diskussion af nogle nyere populære nordiske fremstillinger af antikens historie. Preben Hornung Stuen, Studenternes Hus. 25 kr. for ikke-medl. Arr.: Historia.	PSYKOLOGI	KL. 14.15. PSYKOTERAPI VED ANGSTLIDELSER Chefpsykolog Nicole Rosenberg fra Klinik for Angstlidelser taler om metoder og rationaler i sin tiltrædelsesforelæsning i forbindelse med udnævnelsen til adjungeret professor i klinisk voksenpsykologi. Auditoriet, Psykologisk Institut, Nobelparken, Jens Chr. Skous Vej 4. Psykologisk Institut er vært ved den efterfølgende reception.	RELIGIONS- HISTORIE	Fredag den 20. november KL. 13.30-16. ÅBNING AF "NETVÆRK FOR HISTORISK RELIGIONSFORSKNING" Den officielle åbning af "Netværk for historisk religionsforskning" omfatter en velkomst ved dekan Carsten Riis, en præsentation af netværket ved professor Per Ingesmann og en forelæsning om "Religion, Politics and Sport in Europe, c.1860-1939" ved professor Hugh McLeod fra Birmingham. Efter forelæsningen er netværket vært ved en reception i Foyeren. Auditorium 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Netværk for historisk religionsforskning.
ARKÆOLOGI	Onsdag den 11. november IC KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB The sea around Denmark 2: Its natural life, use and misuse, by Associate Professor Peter Grøn-kjær, Department of Biological Sciences. AU Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.	KUNST	Tirsdag den 17. november KL. 14.30. JEPPE HEIN Kunstneren Jeppe Hein, der for tiden udstiller på AROS, fortæller om den kreative proces i sit arbejde. Store Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Center for Digital Urban Living.	KROPPEN	KL. 14-16. DEN AFSKÅRNE KROP I foredragsrækken "Kroppen – historisk, socialt og æstetisk" taler Christina Holst Færch om den afskårne krop. Desuden freakshow ved Lis Norup, Nora Simonhjell, Christina Holst Færch og Allan Sortkær. Lok 515, bygn. 1467, Nobelparken. Arr.: Nordisk Institut.	
	IC KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB The sea around Denmark 2: Its natural life, use and misuse, by Associate Professor Peter Grøn-kjær, Department of Biological Sciences. AU Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.	ISLAM	KL. 17. KORANEN SOM HISTORISK KILDE Patricia Crone, professor i islamisk historie ved Princeton Institute for Advanced Study, om problemer og nye perspektiver ved at bruge Koranen som kilde til islams opståen. Bygning 1441, lokale 010, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening og FAS – Forening for ArabiskStuderende.	FACEBOOK	KL. 14.15. MUGSHOT, YEARBOOK, FACEBOOK Ira Wagman, Assistant Prof., Carleton University, Canada, on the social networking website Facebook. Lille Auditorium, INCUBA Science Park, Åbogade. Arr.: Medievidenskab.	
	DOPING	19-21. SPORT, DOPING OG DE RETSKAFNES URET Se omtale tirsdag.	ARKÆOLOGI	KL. 14.15. ARKÆOLOGIEN OG METROEN Museumsinspektør Lene Høst-Madsen, Københavns Bymuseum i afdelingens onsdagsseminar. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.	ARKÆOLOGI	KL. 14.15. EKSPERIMENTEL ARKÆOLOGI Cand.mag. Mads Rohde Jylov om nye perspektiver eller en Dead End i afdelingens onsdagsseminar, Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.
	TEOLOGI	KL. 19.30. JESUS OG KRISTUS Hvem var Jesus? Anså Jesus sig selv for at være guddommelig? Grundlagde Jesus kristendommen? Kan Jesus siges at have været kristen, eller anså han sig selv for at være en jødisk profet? Professor emeritus, dr.theol. Per Bilde behandler spørgsmålet om kontinuitet og diskontinuitet mellem den historiske Jesus og kristendommens Kristus-skikkelse. Aud. 2, bygn. 1441. Arr.: Teologisk Forening.	LEDELSE	KL. 15. KÆRLIG LEDELSE OG DEN NYE AUTORITET Dekan Lars Qvortrup, DPU, og professor Niels Åkerstrøm Andersen, CBS. I foredragsrækken om aktuelle ledelsesudfordringer. Tilmeldingsfrist: 13. november på www.dpu.dk . Festsalen, Tuborgvej 164, København NV. Arr.: Masteruddannelsen i Ledelse af Uddannelsesinstitutioner.	ANTIJUL	KL. 19. JULESTRESS OG JULEHAD Få input til, hvordan du slipper helskindet gennem juleugerne, og slip din indre gnavne nisse ud. SMÅhuset, Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.
EVOLUTION	Torsdag den 12. november KL. 9.15-17. EVOLUTION TODAY World leading experts debate major issues in evolution today. Aulaen, Aarhus Universitet. www.darwin.au.dk/2009 . Arr.: Interdisciplinary Evolutionary Studies, Centre for Theory in Natural Sciences a.o.	REJSE- LITTERATUR	Torsdag den 19. november KL. 14.15. ÅH! JEG SÅ PISKEN SØNDERFLÆNGE DERES KØD Ph.d.-stipendiat Allan Sortkær om forholdet mellem litteratur, politik og intimitet i 1700-tallets rejselitteratur. Lok. 124, bygn. 1584, Kasernen, Langelandsgade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.	MATERIEL KULTUR	Torsdag den 26. november KL. 10. SENSES AND MATERIALITY THE SENSES AT WORK Symposium on the importance of the senses and the body in relation to how we act on material elements around us as well as how they act upon us. Registration no later than 18th November at senses_and_materiality.au.dk . Aarhus School of Architecture. Further information: www.materielkultur.au.dk . Host: Forskningsnetværket Materiel Kultur, Kognition og Natur.	
	KUNST	KL. 10.15-17. HVAD ER VERDENSKUNST? Seminar om forskellige kunstarters forhold til begrebet verdenskunst. Blandt temaerne er Simone Åberg Kærns globale performance, kulturmøder som plotskaber, samtidskunst som verdenskunst, emergens og transkulturalitet samt Odin Teatrets projekt Ur-Hamlet. Se hele programmet på www.aestetik.au.dk . Kasernen, Store sal, Langelandsgade. Arr.: Institut for Æstetiske Fag.	VIDENSKABS- HISTORIE	KL. 14.15. PREDICTING RAINFALL IN THE SAHEL AND DISCOURCES OF DESSICATION Professor of Climate Change, Mike Hulme, on the history of rainfall 'prediction' from the pre-colonial to the post-colonial period and the associated perennial fear of drought and dessication. Room 1111, Dept. of Science Studies. Host: Dept. of Science Studies.	PRIVATISERING	KL. 19. PRIVATE SYGEHUSE: SUND FORNUFT ELLER IDEOLOGISK VRAGGODS? Mads Leth Jakobsen præsenterer den nyeste viden om konsekvenserne af væksten i den private sygesektor for patientrettigheder, økonomi, kvalitet og lighed i sygehusvæsenet. Fri entré. Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.
	KLASSISK	KL. 15.15. TILTRÆDELSESFORELÆSNING Professor Marianne Pade er tiltrådt som professor i klassisk filologi og holder i den anledning forelæsningen "Om at fortolke nylatinsk litteratur: imitation og intertekstualitet". Aud. 407, bygn. 1414, Nobelparken. Efterfølgende reception på Afd. for Klassisk Filologi.				

I Danmark er de stødt

De medicinstuderende åbner revysæsonen på universitetet og fejrer samtidig et jubilæum.

Campus har talt med revyens ophavsmand, der ville kradse i stemningen på fakultetet.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Snart er det tiden, hvor de medicinstuderende endnu en gang vil aflevere deres skæve og spiddende prik til aktuelle fænomener og figurer i samfundet. Deres traditionsrige revy venter lige om hjørnet, og i år får den måske en ekstra tand, når aktørerne kaster sig ud i sange og sketcher bundet sammen under den dobbelttydige overskrift "I Danmark er jeg stødt".

Revyen er nemlig den 25. af slagsen, og det skal selvfølgelig markeres på en eller anden måde. Men hvad revyen mere konkret byder på, vil hverken instruktøren Bodil Homburg eller den presseansvarlige Peter Vedel rykke ud med. Stikord som finanskrisen, intelligent design, klima, integration og globalisering antyder dog, at jubilæumsudgaven ikke hører hjemme i lagkage-kategorien.

– Revynumrene er bestemt af det, folk brænder for, og ikke ud fra et ønske om en rød tråd. Men det materiale, der er kommet fra de mange skrivegrupper, har

vist sig at passe rigtig godt til overskriften på revyen, som vi som altid lagde os fast på tidligt i forløbet, fortæller Bodil Homburg, der i år debutterer som instruktør.

Sjov for alle

Med 1800 solgte billetter er Medicinerrevyen den største studenterrevy i Århus. Den har gennem årene udviklet sig til at favne mere bredt end i de første mange år, hvor begivenheder på fakultet og inden for den medicinske verden var genstand for satiren.

– Der er da stadig nogen, som mener, det burde være sådan, men hvis det kun handler om vores verden, bliver det for snævert. Det skal være sjovt for alle, og vi vil jo gerne være en del af alt det, der foregår på universitetet, siger Peter Vedel og peger på en revyklassiker, som gik hen over hovedet på de ikke-medicin-kyndige.

– Det var en ballet om natrium-kalium-pumpen, som var et stort hit hos de medicinstuderende, men nok ikke fan-

gede mange andre, konstaterer han.

Start med dekanhjælp

At Medicinerrevyen i år kan se tilbage på 25 år, skyldes en vis Peter Qvortrup Geisling, der senere gjorde karriere som tv-læge. Han var begyndt at læse medicin i 1982 og syntes, der var brug for nyt liv på fakultetet.

– Der var mange politisk aktive, som jeg fandt lidt langhårede og selvhøjtidelige, så jeg ville gerne kradse lidt i stemningen med en årlig revy. Men Medicinerrådet ville kun give penge til den, hvis de kunne få lov at læse alle teksterne igennem, og festforeningen Umbilicus turde ikke gabe over så stort et arrangement. Hos Foreningen af danske lægestuderende var der heller ingen hjælp at hente. De mente, en revy var useriøs, fortæller Peter Qvortrup Geisling, der i stedet gik til dekanen, som var med på ideen.

Succes fra starten

Så var vejen banet for revyen "Lattergags", der trak fulde huse de tre aftener, den blev opført i Stakladen. Succesen fortsatte de kommende år, hvor titler som "Trækplaster" og "Bækkenkoger" røber, at sundhedsvæsenet dengang var omdrejningspunkt for løjerne. Det var også tilfældet i den sidste revy, Peter Qvortrup Geisling var med til i 1992. Det år blev nogle læger afsløret for druk på sygehuset i Nykøbing Falster, så selvfølgelig skulle årets revy hedde "Med fuld overlæge".

– Den titel brød Lægeforeningen sig ikke om, og de forsøgte at ændre den, husker Peter Qvortrup Geisling, der møder op til den særforestilling, som årets revyhold holder for fortidens aktører i anledning af jubilæet.

Er man hurtigt ude, er der måske stadig billetter til de fire forestillinger, som revyholdet opfører i Tivoli Frihedens teater fra tirsdag den 17. november og de følgende tre aftener kl. 19.30. Stykprisen er 75 kr., og de kan købes på billettefon 3022 0312. ■

De medicinstuderende har øvet revy fem timer dagligt fra midten af oktober.

Frontforskere fejrer Darwin

Holdt Darwin virkelig sin epokegørende lære om arternes oprindelse tilbage i 20 år, og er det rigtigt, at hans hustru modsatte sig, at den blev offentliggjort? Og var det nu på Galapagosøerne, han fik øjnene op for sin evolutionsteori?

Nej, fastslår den engelske videnskabshistoriker John van Wyhe fra universitetet i Cambridge. Hvorfor disse og mange andre myter om Darwin er forkerte, fortæller han om, når Aarhus Universitet markerer, at det i denne måned er 150 år siden, Charles Darwin udgav *Om arternes oprindelse*. Det sker med et arrangement, hvor en række af verdens førende evolutionsforskere fremlægger den nyeste viden på deres felt. Her er tværfagligheden i centrum.

– Den førende evolutionsforskning i dag går på kryds og tværs af de faggrænser, vi har på universiteterne. For at kunne være med helt fremme er vi nødt til at tænke over, hvordan vi får brudt de grænser ned, siger en af arrangørerne af evolutionsdagen, Bodil Ehlers, der er forskningsadjunkt på Biologisk Institut.

Evolutionsdagen markerer afslutningen på Darwinåret, der også har fejret 200-året for fødslen af evolutionslærens ophavsmand. Den måske vigtigste arv fra ham er ifølge en anden af arrangørerne, lektor Peter C. Kjærgaard, netop styrken ved den tværfaglige evolutionsforskning. Derfor kommer evolutionsdagen også omkring et vidt spektrum af emner fra antropologi og filosofi til ernæringsforskning, genetik og molekylærbiologi for at kunne behandle spørgsmål om, hvad der har drevet menneskets udvikling, og hvad art og variation egentlig er.

Evolutionsdagen afvikles i Aulaen den 12. november kl. 9.15-17. Læs mere om arrangementet på www.darwin.au.dk.

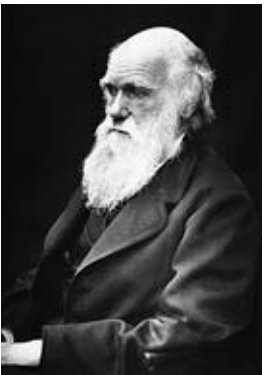


Foto: Lars Kruse/AU-foto



TIL LEJE

Overnatning Århus – stort, hyggeligt værelse, fuldt møbleret og roligt beliggende udlejes i kortere perioder til pendler, underviser o.lign. Flere buslinier og nem parkering.

2064 1579 / kikki@funky7.dk



FACULTY OF AGRICULTURAL SCIENCES
AARHUS UNIVERSITY

SAFE

– Graduate School
of Agriculture, Food
and Environment

10 PhD positions are available at the Faculty of Agricultural Sciences for bright, enthusiastic and ambitious candidates who want a research education. The faculty carries out top quality research in the following areas:

- Agricultural engineering
- Agroecology and environment
- Animal health, welfare and nutrition
- Food science
- Genetics and biotechnology
- Horticulture
- Integrated Pest Management

Read more about the Faculty of Agricultural Sciences and the graduate school SAFE at www.agrsci.org. Read more about the 10 PhD positions and how to apply here: www.agrsci.org/10phd

Closing date for applications:
15 December 2009 at 12 noon

BAGSIDEN

Skidesprælleren, fedtspilleren og tørvetrilleren

Skældsord siger noget om, hvilken samfundsklasse vi tilhører. Også i den akademiske verden viser de bramfri betegnelser noget om vores status, påstår ny bog.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Hvis dine venner kalder dig en nikkedukke, er der nok noget om snakken. Og hvis du kalder din chef et røvhul, betyder det måske mere, end du tror.

Det mener i hvert fald fire filosoffer fra Aarhus Universitet, som netop har udgivet bogen *Knoldesparkeren, flottenheimeren og glatnakken – et klassebillede af det danske samfund*.

Tesen er, at vores bramfrie udmeldinger om hinanden siger noget om os selv



og vores samfund – ikke mindst, hvilken klasse vi tilhører. Røvhullet har således typisk en lederstilling, mens røvbananen befinder sig på samfundets bund. Det danske samfund er altså et klassesamfund, som stadig er særdeles hierarkisk struktureret – det viser skældsords-sociologien, som bogens forfattere har udarbejdet.

I Danmark er der flest knoldesparkere – mennesker, der passer deres otte til fire-job uden de store armbevægelser. Men vi møder også snakketøjet, der typisk arbejder som coach eller terapeut, taskenspilleren, der befinder sig på kan-

ten af loven, og flottenheimeren, der fører sig frem i avisklummer og talkshows. For ikke at tale om fisendaskeren, der ofte sidder bag skranken i det offentlige system, og glatnakken, som er en forfremmet fisendasker.

Akademiske skældsord

Også i den akademiske verden lever skældsordene i bedste velgående og siger noget om vores position. Skidesprælleren og fedtspilleren er ofte under uddannelse, men de findes også andre steder. Skidespræl-



leren vil altid diskutere og problematisere og kan ikke bare få tingene gjort. Han bliver tit indigneret og ønsker at ændre på tingenes tilstand.

Fedtspilleren er skidesprælleren modstykke. Han har orden i sine notater og har altid læst sine lektier. Den pligtopfyldende Brandon fra ungdomsserien *Beverly Hills 90 210* er et godt eksempel på en fedtspiller – han gør, hvad der bliver sagt, og mestrer kompromiset. Det er ofte fedtspillerne, der har det største potentiale for opstigning i karrieren.

Hvis en skidespræller på et tidspunkt falder til ro, kan han gå hen og blive en

tørvetriller, som blandt andet kan være en saglig, om end lidt tør forsker eller forelæser. Tørvetrilleren formidler sin viden på en saglig og præcis måde og gør ikke meget væsen af sig.

Endelig har vi ogginokken, der som en "skør" professor eller original befinder sig på kanten af videnssamfundet, hvorfra han udfordrer den bestående viden. Hol-

ger Bech Nielsen, den hurtigsnakkende fysikekspert, er et eksempel på en ogginok. Ogginokken findes i mindre målestok i de fleste undervisningsinstitutioner, men kan også være en lokal særling kendt fra gadebilledet eller foredragsarrangementer.

Vi er nogle ogginokker

Men hvad med bogens forfattere? Hvilken kategori hører de til? *Campus* opsøger de fire forfattere til receptionen i anledning af bogens udgivelse. En større gruppe filosofistuderende og andet godtfolk drikker rødvin og spørger vedholdende til bogens teorier, der i øvrigt rækker langt videre, end denne artikel kan beskrive. Endelig falder spørgsmålet.

– Egentlig er vi en god blanding af skidesprællere og knoldesparkere, siger Henrik Jøker Bjerre om bogens fire forfattere, der alle er uddannet i filosofi og for de flestes vedkommende er ph.d.-studerende. En enkelt arbejder som taxa-chauffør.

– Men eftersom vi nu har præsenteret vores egne teorier, som nok

hænger lidt på kanten af det etablerede, er vi vist ved at være kvalificerede til at være ogginokker. Det kan man sagtens være som ph.d.-studerende, men hvis man bliver lektor, bliver man som regel tørvetriller, siger Henrik Jøker Bjerre og ligner en, der ikke helt ved, om det er værd at stræbe efter.

Og nu kan du, kære læser, så overveje, hvilket skældsord der passer bedst på dig. En hurtig konsultation hos Henrik Jøker Bjerre viser, at undertegnede i overvejende grad må være en tørvetriller – forudsat altså, at *Campus* er et seriøst medie. ■

Knoldesparkeren, flottenheimeren og glatnakken, 153 sider, 199 kr. fra Informations Forlag. Bogens forfattere, Brian Benjamin Hansen, Kasper Porsgaard Nielsen, Steen Thykjær og Henrik Jøker Bjerre, er alle filosoffer fra Aarhus Universitet og hovedmænd bag *Center for Vild Analyse* – en tænketank, der skal udforske kulturelle, politiske og filosofiske problemstillinger på nye og overraskende måder.

Kig dig omkring. Du vil højst sandsynligt få øje på en skidespræller, en fedtspiller, en tørvetriller eller en ogginok. Er du i tvivl, kan du få hjælp til at identificere dine medstuderende og kolleger ud fra disse tegninger.

